

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič a Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst a Din 3.—, večji inzerati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inzeratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—. Rokopisi se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 8. — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE: celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65, podružnica uprave: Kocenova ulica 2, telefon št. 190 — JESENICE, Ob kolodvoru 101. Račun pri poštne čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

SVETOVNI NAZOR HITLERIZMA

Konec človeške osebnosti — Azijska ustava — Hitlerizem ogroža človeško kulturo

Ljubljana, 31. avgusta. Da hitlerizem ni naveden vsakdanji politični pojav, je že po preteku par mesecev, od kar je dobil absolutno gospodarstvo nad Nemčijo, vsakomur jasno. Ko se je pred 11 leti uveljavil italijanski fašizem, je šele tekem več let prilagodil javno in politično življenje svojim naukom. Hitlerizem pa si je preko noči osvojil neomejeno politično moč ter brutalno posegel v najintimnejše odnose privatnega življenja. Priznati se mora, da je ta pojav edinstven v zgodovini človeštva, edinstven po hitrosti, s katero je izvedel svoj program v vseh delih države, ne le v javnem, ampak tudi v ostalem življenju ter edinstven vsled svojega globokega poseganja v privatno življenje posameznega državljanja.

Državljeni imajo samo dolžnosti, nikakih pravic!

Ravnokar se pripravljamo na Nemškem nova ustava. Dosedaj smo razumeli pod ustavo temeljne zakone, s katerimi je bilo urejeno razmerje med državljeni in državo, to je, s katerimi so bile določene temeljne pravice državljanov, takozvane svobodščine in pa njih glavne dolžnosti napram državi. Hitlerizem pa kratkoma vrže v koš vse pravice ter pozna samo še dolžnosti državljanov, oziroma podložnikov. V Nemčiji ne bo imel noben podložnik nikakih pravic, nikakih takih zvanj državljanov, ki so bili v preteklosti. Nova nemška ustava bo poznala samo dolžnosti svojih podložnikov. Država bo vse, državljan pa samo predmet, ki ga bo smela država po svoji volji rabiti in izrabiti. Država bo vse-mogoča, bo svobodno razpolagala ne le s premoženjem vseh državljanov, temveč tudi z njimi samimi.

V srednjem in tudi v novem veku smo imeli v Evropi absolutistične države, kjer je bil poglavar absoluten gospodar v državi. Vendar so imeli podložniki gotove fak-tične pravice, akoravno niso bile zajamčene s formalnimi zakoni. Vsaj privatna lastnina je bila v evropskih državah že skozi veke nedotakljiva. Tudi danes je privatna lastnina nedotakljiva povsod na svetu razen v nekaterih krajih Azije in v državah, kjer vladajo Azijati, kakor n. pr. v Rusiji. Nemčija bo torej z novo ustavo uvedla takšen državljanski red, kakor je vladal v Evropi početkom človeške zgodovine, oziroma kakor ga danes izvajajo pristni Azijati. Ta-ka ustava pomeni konec človeške osebnosti.

Nevarnost za človeško kulturo

Nemška ustava nas ne bi preveč briga-la, ako bi ostale njene posledice omejene na Nemčijo. Vsakdo pa ve, da gre cilj Nemcev daleč preko njih granic. In ravno ta točka je, zaradi katere nismo le opravičeni zanimati se za dogodke na Nemškem, ampak smo to storiti dolžni. Marsikak miroljuben državljani izven Nemčije si bo mislil, da se pokret hitlerizma njega ne tiče, da je dovolj ako se državna uprava, oziroma njena diplomacija bavi s tem vprašanjem. To naziranje pa je popolnoma na-pačno. Hitlerizem ni danes več vprašanje, ki bi ga mogla rešiti poklicna diplomacija, nego s tem vprašanjem se mora baviti vsak kulturen človek, ki se briga za ob-stoje človeške kulture. Kajti hitlerizem ogroža človeško kulturo.

Ta trditve ni prazna fraza, ampak je bridka resnica, o čemer se lahko prepričamo na podlagi dosedanjih ukrepov Hit-lerjevega režima ter na podlagi doktrine, na kateri je hitlerizem zgrajen. Že kratke in bežen pregled čez doktrine hitlerizma in ukrepe, ki so z njimi v zvezi nas bo pre-pričal o tej trditvi.

Poglejmo si le dve glavni točki te dok-trine in videli bomo, v čem obstoja ne-varnost za človeško kulturo.

Nauk o izvoljenem nemškem narodu

Predvsem učil hitlerizem, da je nemška rasa najpopolnejša na svetu. Vse druge ra-se so po tem nauku manj vredne. Nobena druga rasa na svetu se ni tekom svojega razvoja povzpela na tako visoko stopnjo kakor naša nemška. Že »nemški bog« je to raso ustvaril kot najpopolnejšo na svetu ter jo opremil z najboljšimi sredstvi za razvoj. To je nauk, ki ga širi hitlerizem. Hitler sam se smatra tako, kakor nekdanji Mohamed, da je od »boga« pozvan za vo-ditelja svojega naroda, da ga iztrže iz dose-danjih blodenj, v katere je zašel leta 1918. ter da mu pripomore do ureditvenega po-slanstva, za katerega ga je določil »bog«.

Zaradi nauka, da je nemška rasa naj-popolnejša na svetu, je Hitler izdal tako-zvano rasiistično postavbo, da namreč no-vo človeštvo Nemec ne sme skleniti za-kona z drugo manj vredno raso. Otroci iz takega zakona bi bili manj vredni ter bi ee na ta način nemška rasa pokvarila.

o vzvišenosti nemške rase postavili zdrav-niki kot strokovnjaki za to vprašanje, nam nepobitno priča o boleznih nadutosti nem-štva.

Zavojevanje sveta

V zvezi z naukom o supermaciji nem-ške rase nad ostalim svetom, izvaja hitle-rizem posledice, da imajo Nemci božje po-slanstvo, ki naj bi osrečilo ves svet, potem ko bi ga podjarmili. V tem oziru se zgo-dovina ponavlja. Tudi Mohamed je pridil-gal, da je njegov rod od boga določen v to, da bo svet osrečil s svojim gospod-stvom nad njim. Hitlerizem ne tolači te točke svoje doktrine morda v tem smislu, da bi Nemci duhovno zavojevali ostali svet, nego, če treba, z orožjem, tako da bi bil ves ostali svet v suženjskem odno-saju napram Nemcem.

Hitlerizem se je od danes v razvoju svojih naukov že tako daleč povzpela, da smatra verskilleško mirovno pogodbo kot preteklo stvar, ki se je sama ob sebi v nič zrušila. Njemu gre sedaj za veliko več. Njemu gre za izpolnitev zgoraj omenje-nega božjega poslanstva, to je za dosego absolutnega gospodarstva na svetu. To je njegova vera v božje poslanstvo.

Kdor je le malo poslušal propagandne govore, ki so jih imeli potom radia novi nemški državniki, seveda vsi čisti hitler-janci, je neseštetokrat slišal o tem poslan-stvu.

V kolikor se hitlerizem tiče notranje ureditve Nemčije, se nam ne bi bilo treba zanj brigati. Točka pa, ki govori o poslan-stvu nemškega naroda, to je da ima nem-ški narod nalogo osrečiti ostali svet s svo-jim gospodstvom nad njim, ta točka se tiče vsakega kulturnega človeka. Posebno zaradi tega se tiče vsakega kulturnega človeka, ker tu ne gre mogoče za kako

kulturno supremacijo, ampak za telesno in obenem seveda tudi za duševno zaslužje-nje.

Hitlerjevske metode

Mogoče se bo trdilo, da so se Nemci smatrali že od nekdaj kot »kulturovosci« in da hočejo tudi sedaj vsiliti svojo kul-turo drugim manj kulturnim narodom. Tak prigovor pa je hitlerizem tekom svojega kratkega, komaj nekaj mesecev obstoje-čega režima temeljito demantiral. Zadolus-tje, da pogledamo na nekatere ukrepe pro-ti nemškimi državljani, ki niso čisto nem-ške rase, ali pa proti takim, ki so bili sovražni hitlerizmu. Koncentracijski tabori, pristilno telesno delo tudi za učenjake, konfiskacija premoženja, brutalno kazno-vanje ne samo političnih zločincev, ampak tudi njih nedolžnih sorodnikov, izključitev otrok iz šol, izključitev iz vseh državnih in javnih uradov, itd. itd., to so metode hit-lerizma. K temu pride še samopašnost vse-mogočne tajne politične policije. Vse tako in še huje kakor v Rusiji, kjer vlada Azi-jat Stalin.

Če je hitlerizem že na domačih tleh in proti lastnim državljanom in proti pri-padnikom nemške rase, ki pa so slučajno bili njegovi politični nasprotniki, tako ne-zprosen, brutalen ter doleden v izvajanju svojih naukov, koliko bolj krut in bestial-en bo, ako se mu posreči podjarmiti kak drug narod. Ali bo hitlerizem s Poljaki, ako bi jih premagal, drugače ravnal kakor z Židi in marksisti? In če bi premagal druge narode, bi ravnal tako ostal dosleden svojim naukom in bi z njimi ravnal tako, če ne huje ravnal, kakor s svojimi doma-čimi neprijatelji. Ali more spriko teh dej-stev še kdo trditi, da hitlerizem ni sovra-žen človeški kulturi?

Kdor ne plača, naj pogine

Barbarska odredba vladnega komisarja v Berlinu — Bolniki, ki ne morejo plačati, ne bodo več deležni zdravniške oskrbe

Berlin, 31. avgusta. r. Mestni ma-gistrat je v sporazumu z državnim komisarjem odredil, da se morajo v bodoče bolniki, pri katerih je dvomljivo, da bi popolnoma ozdravili, v bol-nicah in drugih javnih ustanovah sa-mo prehranjevali, opustiti pa je vsaka zdravniška in bolniška nega s strani bolniških sester, ki bi mogla takim bolnikom podaljšati življenje. Ta od-lok utemeljuje mestni magistrat s tem, da je mnogo predrago podaljševati življenje takih bolnikov z vsemi sred-stvi zdravniške znanosti. Zato zadostu-je, če se na human način obskrbu-jejo, to je, da dobivajo hrano do svo-je smrti. Ta odlok pa velja seveda sa-mo za one bolnike, ki sami nimajo

premoženja, da bi plačali bolniške stroške, marveč padejo v breme ber-linski občini ali javnim ustanovam, kakor bolniškim blaginjam in slično. Po tem tolačenju bodo proletarski bolniki, pri katerih se zdravljenje »ne izplača«, enostavno prepuščeni svoji usodi. V praksi se je začel ta odlok iz-javljati tako, da so take bolnike takoj odpustili iz bolnic brez ozira, ali ima-jo koga, ki bi za njih skrbel ali ne. Tako je bilo v Berlinu samo v dveh dneh odpuščenih iz bolnic nad 400 »ne-ozdravljivih« bolnikov, ki ne morejo sami plačevati bolniških stroškov. Prizadeti so zlasti tuberkulozni, ki so morali iz bolnic kljub nevarnosti, da bodo okužili vso okolico.

Nov zločin hitlerizma

Nocoj ponoči je hitlerjevski agent umoril v Marijan-skih Laznih slovitega nemškega univerzitetnega profe-sorja dr. Teodora Lessinga

Marijanske Lazne, 31. avgusta. Da-nes ponoči je bil umorjen v svojem stanovanju univerzitetni profesor iz Hannovera, dr. Teodor Lessing, nemški učenjak svetovnega slovesa, ki je živel že tri mesece kot nemški politični begunec v Marijanskih Laz-nih. Njegovo stanovanje je bilo v prvem nadstropju vile »Edelweiss«. Ko je sinoči okrog 10. sedel v svojem kabinetu blizu odprtega okna, je sko-zil okno nenadoma odjeknil strel in dr. Lessing se je zgrudil, smrtno za-det v glavo. Ko je na strel prihitela njegova soproga, ga je našla neza-vestnega v mlaki krvi. Poklicala je takoj na pomoč. Smrtno ranjenega Lessinga so takoj prepeljali v bolnico, kjer so ga nemudoma operirali. Kljub vsemu prizadevanju zdravnikov je ob 1. jutraj podlegel.

O dogodku je bila seveda takoj ob-veščena tudi policija, ki je nemudoma odredila preiskavo in zasledovanje neznanega storilca. Preiskava je ugo-tovila, da je storilec pristavil lestvo k oknu prvega nadstropja in je z lestve oddal smrtonosni strel. Policija se je pri zasledovanju poslužila policijskega psa, ki je pod oknom takoj našel sled in jo zasledoval do neke hiše v so-sednji vasi Sance. V dotični hiši je bil nastanjen 31-letni Ernest Eckert, znan in zagrižen narodni socialist. Kakor so ug-tovili, je sinoči še pred mrakom

zapustil svoje stanovanje in se do da-vi še ni vrnil. Zaradi tega sumijo, da je on izvršil ta umor. Zoper njega je policija izdala tiralco.

Pokojni dr. Lessing si je nakopal sovraštvo narodnih socialistov zlasti s tem, da je v zadnjem času mnogo sodeloval pri »Prager Tagblattu«. Njegovi članki so bili zelo ostr in so vzbujali splošno pozornost. Lessing je svoječasno prestopil v katoliško vero, ko pa so začeli hitlerjevci preganjati Žide, se je iz protesta vrnil zopet v židovsko vero.

Eksplodizija na norveški križarki

Oslo, 31. avgusta. g. Na norveški oklop-ni križarki »Torteksjöld« se je pripetila strašna eksplozija, ki je zahtevala tudi več človeških žrtv. Oklopnica je imela na od-prtem morju strelske vaje. Pri strelju iz topa 12 cm je iz nenaneja vzroka eksplodiral naboj granate. Nekega poročnika in dva topničarja je raztrgalo na kose, trije mornarji so bili hudo, šest pa lahko ra-njenih. Oklopnica je takoj prekinila stre-ljanje ter z zastavami na pol droge od-plula v Larvik, kjer je izkrcala mrtve in ranjene. Zaradi dogodka je bila uvedena stroga preiskava.

PRISTOPAJTE
K AEROKLUBU

Albanija se je udala

Na zahtevo Italije je na vseh albanskih šolah uveden italijanski jezik kot obvezen predmet

Tirana, 31. avgusta. r. Danes je iz-šel kraljev dekret, s katerim se uvaja v vseh albanskih nižjih in srednjih šolah italijanski jezik poleg albanskega kot glavni in obvezni učni predmet. Francoski jezik, ki je bil doslej drugi glavni predmet, se ukine. Drugi kral-jev dekret določa, da mora najmanj 80 odstotkov albanskih visokošolcev, ki študirajo v inozemstvu, posecati italijanske visoke šole.

S temi ukrepi se je Albanija udala italijanskemu pritisku, in tako sprejela dve glavni točki nedavnega italijan-skega ultimata. Stvarno pomeni to po-italijančenje albanskega šolstva, s čimer se bo Albanija polagoma docela pretvorila v italijansko kolonijo. V dr-

žavnih uradih je že sedaj prevladoval italijanski jezik, ki bo sčasoma postal izključni uradni jezik v Albaniji.

Glede ostalih točk italijanskega ul-timata, ki, kakor znano, zahteva med drugim prodajo vseh vojaških objek-tov ob jugoslovenski meji Italiji, ukl-nitev francoske gimnazije ter zame-njavo angleških instruktorjev žandar-merije z italijanskimi, še ni izdana no-bena odločitev. Sodeč po tem, da je albanska vlada sprejela tako težke je-zikovne pogoje, je več ko verjetno, da bo albanska vlada sprejela tudi vse ostale italijanske pogoje, kar bo po-menilo stvarno konec albanske držav-ne samostojnosti.

Povečanje avstrijske vojske samo začasno

Pristanek velesil velja samo za omejeno dobo, t. j. za čas, dokler vladajo v Avstriji izredne prilike

Pariz, 31. avgusta. AA. »Le Journal« poudarja v svojem članku o avstrijski mi-lici, da so zahteve, ki jih je te dni v ne-kem govoru obrazložil avstrijski minist-er vojske Vaugin, v skladu s st. germainsko mirovno pogodbo. Povečanje avstrijskega vojaštva za 8 do 10 tisoč mož bo le začas-no. Ta določba o začasnosti tega povešanja je bistvena pomena, ker onemogoča re-dno obvezno vojaško službo. Zaradi tega je minister Vaugin tudi govoril le o uvedbi milicijskega sistema. To dovoljenje, ki bo v nekaj dneh izdano, zato ne pomeni kršitve mirovnih pogojev. Začasna okrepitev av-strijske vojske sile je samo vprašanje oportuniteti in v nobenem primeru ne bo moglo tvoriti precedenčni primer za druge.

Nemške skomine

Berlin, 31. avgusta. s. Namesto Avstrije, da bi postavila milico 8000 do 10.000 mož, smatrajo v Nemčiji za precedenčni pri-mer. Tako piše večina listov, da je samo pravično, če zahtevajo slične izjeme glede števila vojaštva tudi ostale države, ki so morale sprejeti po mirovni pogodbi enake pogoje z Avstrijo. Povečanje armade v Avstriji, ki pripravlja obenem uvedbo splošne vojaške dolžnosti, bo brez dvoma pri obnovitvi razorožitvenih pogajanj v Zenevi igralo zelo važno vlogo. Vsekakor bo to eden izmed argumentov, ki se ga bo morala poslužiti Nemčija v boju za svojo enakopravnost. Ker se ta zadnji odstavek skoraj v vseh člankih glasi doslovno enako, se smatra, da je to tudi mnenje nemške vlade.

Nazadovanje angleškega gospodarstva

Angleški delež na svetovni trgovini in industrijski pro-dukaciji je od leta do leta manjši

Newyork, 31. avg. d. Mnogo kome-n-tarjev v političnih in gospodarskih kro-gih je vzbudila razprava v reviji »South Atlantic Quarterly«, v kateri dokazuje profesor Harold Hutchesons stalno propa-danje angleške svetovne trgovine. Pisec poudarja, da se je to propadanje pričelo že pred svetovno vojno in da je ves na-daljnji razvoj (brezposelnost, opustitev zlatega standarda, uvedba zaščitnih carin in nova trgovinska politika, ki ima svoj začetek v ottawski konferenci) samo lo-gična posledica tega propadanja. Pisec uvodoma popisuje zlato dobo, ko je imela Anglija skoro monopol v industriji in svetovni trgovini. Takrat je Anglija lahko zagovarjala svobodno trgovino, ker sta ji bili v prilogo politična razdrapanost Evro-pe in Severne Amerike ter splošna gospo-darska zaostalost. Ko je bila leta 1860 sklenjena »klasika« trgovinska pogodba med Francijo in Anglijo, je triumfirala vsa Anglija, češ da sedaj ni več ničesar, kar bi moglo omajati angleške pozicije. Anglija je imela takrat v svojih rokah vso premožno industrijo.

Vrhunec konjunktura je dosegla Anglija leta 1870, od takrat se začel vedno bolj občutno nazadovanje. Že leta 1880 se je pojavila skupna depresija, ki od takrat dalje ni več popustila. V odstotkih je znašala udeležba Anglije na svetovni trgo-vini leta 1895 še 21,6 odstotkov, leta 1913 samo še 15,3 odstotka, ob koncu svetovne vojne pa le še 13,4 odstotka. Da angleškim državljanom to propadanje angleške trgo-vine ni ostalo nepoznano, dokazuje že dejstvo, da so že leta 1885. obnovili po-sebno komisijo, ki je preiskovala vzroke depresije v posameznih panogah trgovine in industrije. Leto dni pozneje je komisi-ja z ogorčenjem ugotovila, da »delajo An-glijci tuji narodi konkurenco na mnogih tržiščih«. V tej smeri je šel razvoj dalje in ko se je začela razvijati elektrifikacija, je angleška trgovina čedalje bolj propada-la. Znan je izrek, da bi bil vsak Anglež za tisoč funtov bogatejši, če bi ne bilo Francozov in Nemcev, ki jim delajo kon-kurenco. Svetovna vojna je gospodarstvo docela preobrazila in gospodarska emanci-pacija od angleške trgovine in industrije je zavzela nepričakovan obseg. Ameriški pisec prihaja ob zaključku svoje razprave do ugotovitve, da se bliža angleški gospo-darski nadvladi, ki je trajala toliko de-setletij, nagle konec, kajti angleška in-dustrija nima niti volje, niti sposobnosti, da bi se prilagodila novim prilikam. An-gleški narod ima visoko moralne kvalite-

te, toda njegova konzervativnost, zlasti v gospodarskih zadevah, ga bo ugonobila.

Angleške obrambne carine

London, 31. avgusta. r. Finančni mini-ster je danes izdal odlok o znatnem pov-šljanju uvoznih carin. Odlok sloni na po-oblastilih, ki jih je dobila vlada v zvezi z izvajanjem sklepov ottavske konference. Povšilane so predvsem carine na žitarice, jeklo, železo in razne polfabrikate. Kakor naglašajo v političnih krogih, so ti ukrepi naperjeni v prvi vrsti proti Japonski, v kolikor se tiče uvoza jekla, železa in pol-fabrikatov, s katerimi je Japonska v zad-njem času preplavila angleška tržišča. Za te izdelke so povšilane carine za 20 do 35 odstotkov. Za oves, ječmen, pšenico in rž so povšilane carine za 10 do 20 odstotkov ad valorem. S tem hoče Anglija prizade-ti predvsem Nemčijo v odgovor na nemške ukrepe, ki so hudo udarili angleško paro-plovbo.

Podaljšanje pogodbe s Švico

Bern, 31. avgusta. Med Švico in Jugo-slavijo je bila sklenjena nova pogodba k pogodbi (Stillhalteabkommen) z dne 7. aprila 1932 in dodatni pogodbi z dne 2. novembra 1932, ki bo stopila dne 31. av-gusta v veljavo in ostala štiri mesece ve-ljavna.

Hud vihar na Siciliji

Rim, 31. avgusta. AA. Na Siciliji divja hud vihar. V Calatafiniju je nevihta napra-vila veliko škodo. Nekega kmeta je ubila strela. O precejšnji škodi poročajo tudi iz okolice Sirakusa in Palerma.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.
Devize: Amsterdam 2311.51 — 2322.84, Berlin 1366.80 — 1377.60, Bruselj 301.85 — 305.29, Curih 1108.35 — 1113.85, London 182.75 — 184.35, Newyork 4006.37 — 4136.53, Pariz 224.93 — 226.05, Praga 166.90 — 170.76, Trst 302.01 — 304.41 (gramlja 28.5 odst.). Avstrijski šilling v privatnem kliringu 8.75 — 8.85.

INOZEMSKÉ BORZE.

Zürich, 31. avgusta. Pariz 20.295, Lon-don 16.52, Newyork 364.—, Bruselj 72.30, Milan 27.29, Madrid 43.25, Amsterdam 208.55, Berlin 123.50, Dunaj 72.94 — 57.60, Praga 15.33, Varšava 57.80, Bukarešta 2.08.

Naše veterinarstvo na visoki stopnji

Velikopotezna, izčrpna, sistematična in vzorno organizirana veterinarska razstava na našem velesejmu

Ljubljana, 31. avgusta. Na našem velesejmu smo videli že več posebnih strokovnih razstav, ki so vzbujale izredno pozornost in občudovanje, toda vsak bo moral priznati, da tako velikopotezna, izčrpna, sistematična, do potankosti preštudirane in vzorno organizirane razstave, kakršna je veterinarska na letošnji jenski prireditvi, nismo še videli. Na razstavi je zbrano ogromno gradivo, kajti pod pojem veterinarstva spada nešteto postranskih panog, ki bi skoraj vsaka zase zavzemala prostor za veliko razstavo. Veterinarska razstava je zaradi tega nekoliko utesnjena, čeprav zavzema vse veliki paviljon I. in polovico paviljona H. Aranžerji niso mogli porabiti vsega pripravljenega materiala, pri nekaterih oddelkih ga je ostalo celo dve tretjini. Samo iz Zagreba je prispele

dva vagona razstavnega osovinskega gradiva, ki ga je poslala veterinarska fakulteta. Razstavo so morali seveda pripravljati že dolgo prej. S pripravljanimi deli so začeli že lani jeseni, na velesejmski deli so pa začeli delati julija. Danes je vse delo že končano in aranžerji z dr. Kuncem na čelu lahko gledajo nanj v resnici s ponosom. Čim bo obiskovalec stopil v paviljon I. pri glavnem vходу, ga bo opozoril velik napis na večno dolžnost: Človek uči se vse življenje. Je šola! — Ko bo pa zapustil razstavo v paviljonu H. bo sprevlede, da je veterinarska razstava prava visoka šola. Lahko celo rečemo, da bo tisti absolutni veterinarski fakulteti, ki bo dobro proučil vso razstavo. Najprej ugotovijo, da je razstava tako nazorna, čeprav ima znanstveni značaj, da jo bo

lahko razumel tudi preprost človek in se okoristil z njo. To je pa tudi menda njen glavni namen, da je dostopna prav tako kmetu živinorejcu, kot strokovnjaku veterinarju.

V začetku v prvi koji te pouče diagrami in karte o številu domačih živali v naši državi, kakšno je številčno razmerje domačih živali med posameznimi državami itd. Ena karta kaže, da šteto domačih živali pri nas stalno narašča, saj imamo samo perutnine nad 19 milijonov kljunov. Največ konj je v dunavski banovini, koz v vardarski, svinj v dunavski itd. Po številu konj je naša država na 5. mestu kot tudi po številu svinj. Goveje živine in ovac pa imamo toliko, da smo na 7. mestu. Poučna je karta, ki kaže, koliko živali izgubimo v naši banovini zaradi bolezni. Naša banovina je v tem pogledu mnogo na boljšem, kot druge banovine. Vsega statističnega gradiva seveda ne moremo niti naštet.

Anatomičen oddelek zavzema precej prostora. Velike originalne slike (slikane na platno), ki pokrivajo stene visoko do stropa, bodo nedvomno vzbujale posebno pozornost, ker tako natančno kažejo notranjost živalskega telesa, da se ustaviš pred njimi nehoti ter začneš študirati anatomijo. Oddelki, ki se vrste drug za drugim, te prepričajo, da se mora dober veterinar zelo založiti z znanjem, da mora dobro poznati biologijo, fiziologijo, patologijo, histologijo, razen anatomije itd. In v vse te vede se bo lahko poglabljal obiskovalec razstave, saj je vse prikazano dovolj poljudno in pregledno. V rotundi so razstavljena živalska okostja. Tudi tu se bodo obiskovalci radi ustavljali. V oddelku higijena nege živali se bodo morali ustavljati pred številnimi slikami in fotografijami zlasti živinorejci. Tu so tudi prikazane razvojne in vzgojne bolezni živali. Diagrami kažejo slabe posledice enostranske hrane (pomanjkanje vitaminov). Najzanimivejši je pa nedvomno oddelek, kjer so

razstavljene nagačene živalski izrodki. Vsak bo moral občudovati muhavost narave, ko bo presenečen obstal pred ovco, ki ima pet nog, pred telčki, ki imajo po dve glavi, pred nekakšnimi telečji samskimi dvojčki in še pred mnogimi enakimi čudeži. V tem oddelku je tudi prikazano, kako se razvija živalski zarodek in se mnogo poučnega se ti nudi, če se ti ne mudi preveč naprej.

Poseben oddelek obsega razstava modelov raznih staj in hlevov z mnogimi slikami. Prikazani so najprimitivnejši hlevi in staje poleg modernih hlevov, ki so že tako lepi kot sanatoriji. Najbolj primitivne so ovčje staje v goratih južnih krajih. Poleg je oddelek, v katerem je obdelana higijena živalske prehrane. Uredil ga je ing. Zaplotnik. Tudi tu se bo moral živinorejec zadržati deli časa. Nasproti je zanimivo prikazano razmerje med poljedelstvom in živinorejo, kaj daje ena in druga panoga ter kako se izmenjavajo snovi. Tu so še nazorne slike strupenih in hranilnih rastlin.

Slede podrobno obdelane posamezne panoge živinoreje: konjereja, govedoreja, svinjereja, kozje in ovčjereja, čebelarstvo, perutinarstvo, kuncereja itd. Vsaka panoga ima svojo kolo. Razumljivo je da niso mogli prikazati vsega, kar so hoteli, saj bi n. pr. perutinarstvo ali konjereja zavzela ves razstaveni prostor. Zato so pa tem bolj skrbno izbrali razstaveni material. Mnogo je fotografij. Spoznati lahko vse konjske pasme in seveda so razstavljene tudi slike vseh pasem naše goveje živine. Zlasti v oddelku za govedorejo spreviš, da je

pri nas živinoreja na visoki stopnji. Mnogo je fotografij posebno dobrih mlekaric iz naše banovine. Panoge živinoreje so obdelane sistematično, da so prikazane pasme, konstrukcija živalskega telesa itd. V koji, ki je določena konjereja, se bodo radi ustavljali prijatelji lenih konj. Tu se lahko pouči, kakšen je lep konj, ker so prikazane posamezne lepote ter konstitucijske hibe podrobno. Omeniti moramo seveda tudi pujske, vendar se pa ne moremo zadržati predolgo pri njih, čeprav so tako zavlačevali. Seznani se s pasmami in spoznaš, da imamo tudi domače pasme pujskov. Kozice in ovce tudi terjajo pozornost, dolgo se pa zamudi pri perutinarstvu. Kdor še ne pozna pasem putk, jih bo lahko spoznal tu. Slike perutnine so barvne. Tudi tu je precej modelov. Perutinar, ki še ne pozna dobro modernih kokošniakov, bo moral pročitati njihove modele. Ker je pri nas perutinarstvo zelo razvito, kar kažejo fotografije mnogih farm, se je razvila tudi za industrija klanja perutnine in predelovanja

perja. Največje podjetje te vrste je Vajdovo v Čakovcu, kar nam kažejo številne fotografije obrata. Kar nam kažejo gospodarska, pridobitna panoga je perutinarstvo, nam govore številke. L. 1932. smo izvozili za 1881 milijonov Din vrednosti perutnine, jaje in perja. Čebelarstvo je obdelano na majhnem prostoru strokovno in znanstveno. Zanimalo bo zlasti velik model čebele. Oddelek ribarstva je aranžiral ing. Jelenc. Ribolov je pri nas tudi važna pridobitna panoga, kar nam dokazuje statistika. ki pravi, da smo l. 1931.

nalovili 13 milijonov 135.060 kg rib, izvozili pa 3.038.000 kg v vrednosti 33 milijonov 751.000 Din. Rabe izvažamo tudi v Italijo, čeprav je tam izredno mnogo ribičev. Morda je pri nas ribolov cenejši. Sami pa konzumiramo zelo malo rib v primeri z nekaterimi drugimi državami. Pri nas odpade na leto na prebivalca le 1,5 kg rib, dočim v Rusiji 5,2, v Nemčiji 10, v Angliji pa celo 25 kg.

Kot se bodo kmetje radi ustavljali pri oddelkih za razne panoge živinoreje, se bodo meščani, odnosno meščanke gnetle v oddelku, ki je določen za pse. Tu se je izkazal prof. Zmitek kot aranžer in slikar. Naslikal je 7 naših pasij pasem. Fotografije nekaterih kosmatincev so zelo lepe. Zastopani so sportni, lovski, policijski psi in posebni damski prijatelji. Naj nam oprostite prijatelji psod, da se ne moremo delj časa baviti s pasjo razstavo! Razstava zase je oddelek, ki je določen za klavnice, pregled mesa in za vse, kar je s tem v zvezi. Zanimive so slike klavnice, ki jih imamo precej v vsej državi, toda še mnogo premalo in nekatere so tako primitivne na

Trgovska akademija pred dograditvijo

Končno smo dobili prepotrebni šolski zgradbi, ki pa bosta uporabni najbrž šele ob koncu leta

Ljubljana, 31. avgusta.

Spomladi so začeli graditi na vogalu Gregorčičeve ulice in Bleiweisove ceste veliki sklenjeni poslopji, ob Gregorčičevi ulici poslopje za državno trgovsko šolo, ob Bleiweisovi cesti pa za trgovsko akademijo. Zdaj sta veliki moderni štirinadstropni zgradbi že pred dograditvijo. Stavbni gospodar je Društvo za zgradbo trgovske akademije, gradi Ljubljanska gradbena družba, načrte je pa izdelal arh. V. Subic.

Ljubljanska gradbena družba prevzela zidarska in tesarska dela, ki bodo najbrž končana že čez mesec dni. P. v. v. to je bilo določeno, da morata biti zgradbi dograjeni do novembra. Ker bodo glavna. t. j. zidarska dela končana mnogo prej, bi lahko bila tudi vsa druga, če bi jih forsirali. Vendar bosta zgradbi uporabni najbrž šele ob koncu leta. To šolsko leto torej še di-jaki ne bodo začeli hoditi v novi moderni poslopji, morda se bosta pa šoli preselili ob božičnih počitnicah. Precej je delo za držal znani spor med gradbenimi oblastvi, ker so na banki upravi trdili, da je zgradba previsoka glede na nižjo banovinsko palačo. Končno je bila zadeva rešena tako, da so zmanjšali učine višine z velikim vencem med tretjim in četrtem nadstropjem. Če se zdaj ozreš na poslopje s ceste, vidiš samo rob vrha zgradbe. Na ta način je sit volk in cela ovca; a betonirani venci, ko je bila zgradba že pod streho in ker niso mislili prej na to, ni bilo tako lahko. Venci štrli od zidu 1,30 m in je vpeta betonska plošča deloma votla.

Zdaj je zaposlenih okrog 150 težakov in zidarjev. Notranje stene so že ometane v obeh poslopih do pritličja, razen v stop-

juga, da se ne morejo niti primerjati na vadinim mesarim obratom.

Takoj pri vходу v paviljonu H (vse drugo omenjeno je v paviljonu I in smo že mnogo izpušili) je bakteriološki oddelek. Seveda ni tako okusnega za nežne ljudi, toda dovolj zanimivega tudi za nje. Tu so obdelane kužne, parazitarne bolezni in bolezni, ki jih povzročajo praživali, prikazani so bakteriološki zavodi v državi itd. Tu je tudi bakteriološki laboratorij, poleg pa v oddelku za higijeno mleka laboratorij za preiskavo živil. Za podkovstvo je tudi poseben oddelek. Razstavljene so pravilne in nepravilne podkve, prikazane bolezni parkljev in kopit, pravilna in nepravilna kopita itd. Posebno pozornost bo vzbudil oddelek, ki je posvečen mazanju. Je razdi tega, ker bodo tam razstavljene tudi knjige, ki posejajo v področje veterinarstva in ki so jih spisal strokovnjaki — vendar so pa njihova dela materialja za razstavo mazanja poleg Kolomanovega žegna.

Z naštevanjem pa se nismo pri kraju. Omeniti moramo še oddelke, ki prikazuje naša sejmšča in statistično promet živine: da je pa razstava popolna, ima na nji tudi prostor veterinarske literature, naša in iz vseh delov sveta,

celo japonska publikacija je vmes.

Tu se tudi lahko seznaniš z našimi zaslužnimi veterinarji od očeta Bleiweisa, ki je napisal izredno mnogo del, ki spadajo med veterinarsko literaturo — do živčnih veterinarjev. Tu je priročna knjižnica veterinarjev, nasproti pa kažejo fotografije našo veterinarsko fakulteto v Zagrebu v primeri z drugimi, inozemskimi. In naj nič ne pozabi na diagram, ki kaže, kako podpirajo našo fakulteto finančno! Zalostno... Pri nas odpade na enega veterinarja okrog 87.000 živali, dočim n. pr. v Nemčiji štirikrat manj.

Kdor upošteva to, ve ceniti ogromno delo naših veterinarjev in ve tudi, kaj pomeni za naše razmere ta občudovanja vredna razstava. Ob kongresu veterinarjev iz vse države v Ljubljani se bodo naši veterinarji lahko postavili!

nišjih, kjer bo poseben mavčni omet. Strop izolirajo proti zvoku pod podi s plutovino, kar je v šoli posebno potrebno. Učilnice so visoke, zračne ter svetle, v pravem pomenu besede moderne. Stopnišče je res šolsko, prostorno, s širokimi, udobnimi stopnicami iz umetnega kamna. V trgovski šoli so stopnice že položene, v akademiji jih pa polagajo. Začeli so delati že pleskarji in slikarji. V četrtem nadstropju sta stanovanji za direktorja obeh šol. Stanovanji sta krasni, veliki, štirisobni, s sobo za služkinjo, kopalnico in veliko teraso. Tako lep stanovanj je malo. Sobe so velike, solnčne, z velikimi smučnimi okni. V resnici reprezentančno stanovanje! Vsako stanovanje ima posebno stopnišče, da je povsem ločeno od šole. Razen stopnišča ima vsako stanovanje še lift. Kako moderni sta ti stanovanji, dokazuje tudi v neki meri, da imata posebno stranišče za služkinjo.

Na stehi zgradb je krasna velika terasa, tako velika, da bi lahko skoraj pristajala na nji letala. Direktni izhod pa imata stanovanji spodaj tudi na krasno, solnčno teraso.

Fasada bo odgovarjala slogu moderne zgradbe in tudi z okolico se ne bo tepla. Fasadni omet so končali ob zgornjih nadstropjih, od vencia navzdol bo pa delo napredovalo še hitreje.

Tako smo končno dobili prepotrebni šolski zgradbi, da bosta šoli zavzeli primerno, dostojne prostore. Zdaj so glavna dela že končana ter lahko upamo, da ne bo več ovir in da bosta zgradbi kmalu izročeni svojemu namenu.

Uspeh sportnega dneva v Kamniku

Uspehi Sportnega kluba Kamnik dokazujejo, da se sport v Kamniku pravilno goji

Ljubljana, 31. avgusta.

V dobi sportnega razmaha ima že vsaka vas svoj sportni dan, in če se v sezoni popelješ malo po naši lepi Gorenjski, boš videl, da goje sport prav v sleherni vasi in prireajo sportne dneve z raznimi sportnimi atrakcijami, ki pa se, žal, zaključijo z veseljavami in prekomernim veselječenjem. Prav malo pa je res prireditelj, kjer bi se sportni dan tudi sportno zaključil. Po naši Gorenjski je gotovo Kamnik eden onih mest, kjer se sport pravilno goji. Da je temu tako, dokazujejo lepi uspehi, ki jih dosegajo člani Sportnega kluba Kamnik. Tudi letos so imeli svoj praznik — svoj sportni dan, na katerega so se dolgo pripravljali in ki so ga izvedli tako, da so nanj lahko po vsej pravici ponosni. Posebno pa je razveseljivo dejstvo, da je našel sportni pokret vsepovsod splošno razumevanje in kamniški javnost tekmuje med seboj, kdo bo bolj pomagal stremljenju mladih sportnikov, ki z večjo roko in pravim sportnim zanosom vodijo Sportni klub v Kamniku. Da je pri naših dobrih »purgarjih« »oživelca« sportna zavest, je tudi nekaj, mladina, ki je zdrava in polna veselja, je v nemalo veselje in ponos roditeljev, ki jo kaj radi pošiljajo v vrste kamniških sportnikov, trdno prepričani, da je v dobrih rokah in na pravem potu.

Nedeljske sportne prireditve so med številnimi odličnimi gosti posetili tudi naš poslanec g. A. Oerter, poveljnik mesta polkovnik Krtić in mestni župan g. Kramar. Vsi so bili menenja, da je sport v Kamniku na pravi poti, v pravih rokah in da zasluzi podporo vseh merodajnih krogov.

Med sportne dogodke prvega sportnega dne nove klubske uprave lahko štejemo velik teniški turnir, na katerem so se borili Irlirjani, Domžalčani in Kamničani. Pozornost vseh je vzbujal — kar je povsem razumljivo — prvak Irlirje g. Aleksander Truden, ki si je tudi brez težave osvojil prvenstvo v singlu, ostale discipline pa radi naš stopajoče teme niso bile doigrane in so se

niku brez vsakega haska, teči po ulicah in okrog hiš, kjer ti vsak hip skoči pred noge in raskiraš padec ter moraš odstopiti — ni za tekača noben užitek, kje šele uspeh. Kadar bo pa stalo novo nogometno igrišče, bo gotovo tudi tekašice, takrat bo pa prišel tek prav v poštev in takrat se bodo gotovo našli sportniki, ki se bodo zavzeli za organizacijo lahke atletike z vso potrebno nesebičnostjo in ki jih bodo vodili plemeniti sportni cilji ter se ne bodo čule izjave »najboljših«, da ni so dolžni svoje znanje pokazati drugim — kot se je to baš letos zgodilo...

Is pogovora z merodajnimi činitelji kamniškega življa sem mogel doznati, da se vsestransko dela na tem, da bi nogometiški dobili tudi svoj prostor ob kopališču in je povsem gotovo, da bo v doglednem času poleg kopališča in teniških igrišč nastalo tudi lepo, pravilno nogometno igrišče, ki je že davno sen in pobožna želja mladih kamniških nogometašev.

Takrat bo šele možen pravi razmah sporta v Kamniku, ko bodo vse sportne naprave združene in nudile mladini vsestransko možnost udejstvovanja.

R. Kos.

Naše gledališče

OPERA

Nedelja, 3. septembra ob 20.: Pri belem konjčku, opereta. Znižane cene.

Ljubljanska drama otvori novo gledališko sezono v četrtek, dne 14. t. m. s Shakespearejevo Komedijo zmešnjav. Nato sledi premijere tekom meseca septembra: Krleža: Agonija, Cankar: Pohujšanje v dolini Sentflorjanski, Shaw: Sveta Ivana, Strindberg: Sonata strahov, Feimann: Zajej in Werner: Pravo na greh.

Ljubljanska opera bo dala za časa jesenske velesejske razstave par predstav iz lanskega repertoarja. Prva bo v nedeljo dne 3. septembra zvečer. Vprizorila se bo po znižanih cenah najpriljubljenejša opereta lanske sezone Pri belem konjčku. Predprodaja bo od sobote dalje pri dnevnih blagajni v operi. Blagajna je odprta od 10. do pol 13. in od 15. do 17.

Tihotapci saharina

Kranj, 30. avgusta.

Pred dnevi je kranjska orožniška patrulja prišla na sled prebrisanih tihotapci družbi saharina. Kar v dveh okoliških vaseh so ujeli orožniki dve taki tički, ki gotovo pripadata eni in isti družbi. V vasi Primskovem pri Kranju je prodajala saharin po hišah brezposelna delavka Gašperlin Frančiška. Utihotapljenno blago je dobila od Zupana Marje, po domače »Zajčevec«, po lastnem priznanju stare tihotapke, in sicer 170 skatlic. Dobila je zavoj po 5 Din, prodajala ga je pa po 5,50 Din dalje.

Včeraj pa je bila zasačena v bližini vasi Rupe tudi brezposelna Kern Marija v pogovoru z neznancom, ki pa se je hitro izgubil v temo, ko je začel korake, in je bilo nadaljnje zalezovanje onemogočeno. Na mestu pa je pustil v nahrbtniku 250 skatlic saharina, katerega naj bi prej omenjena Kern razpečala pri svojih znanih. Kern M. je izpovedala le to, da je pobegnil znan kot »Joško«, in da je doma nekje iz okolice Trčiča.

Kakor je razvidno, so prišli v roke pravice šele razpečevalci utihotapljenega saharina, pravi tihotapci pa so zaenkrat še usli roki pravice. Vendar upajo orožniki, da bodo kmalu polovili vso družbo tihotapcev saharina, ki ima, kakor se dozdeva, široko razpredeno mrežo svojega nedovoljenega posla po Gorenjski. Zalostno je le to, da so se brezposelni delavci vrgli na ta pogubonosni posel samo, da utešijo krutele želodec.

Apel na preveč človekoljubne

Ljubljancem je priobčila »Slovenija«. Nedavno smo zapisali predvsem s poročevalskega stališča, da berati na naših cestah človek brez nog in roke. Če se je očitaval v tistem poročilu kakšen poseben namen, je moral biti vsakomur jasen. Mimogrede smo povedali, kako malo je vredno dandanes človeško dostojanstvo. Kajti, glejte, človek, pohabljenec si služi kruh na cesti s svojo nesrečo. Mora na cesto, ker se najbrž ni nihče zavel zanj (občina), da bi mu ne bilo treba beračiti, po svetu. Pripuščali smo tudi drugo možnost, da je pohabljenec zadovoljen s svojo nesrečo, ker na račun usmiljenja dan, danes še vseeno lahko živi. Seveda, če ga znaš vzbujati. Razen tega smo pa tudi omenili, da jih je pri nas nešteto, ki so prav tako vredni, sočutja in ki so ga tudi potrebni, toda kaj bi bilo, če bi prišli na ceste vsi trpni in nesrečni? In na zunanji zdrav, nepohabljen človek ne more vzbujati sočutja, ker se ne vidi v prazen želodec in ker jetika ni, tako očitna kot pohabljenost.

Tednik »Slovenija« pa hoče očitno iz tega kovati kapital. Pravi, da smo napisali pohabljenemu Bosancu precejšnjo reklamo, »cel življenjepis«, v obsegu nekoga kakega slovenskega kulturnega delavca, in da si Bosanec na podlagi te reklame postavlja stolčke na najbolj obljubljenih cestah. Dalje pravi, kako imenitno nese Bosanec beračenje ter da beračar na dan najmanj 144 Din. »Človekoljubne« članke torej apelira na meščane, da naj darujejo raje za naše gladujoče rudarje denar, ki bi ga sicer Bosancu, poličja pa naj takoj odločno nastopi.

Ne zagovarjamo ubogega pohabljenca tako, kot sodi »Slovenija«, zagovarjamo pa človeško dostojanstvo. Zato tudi ne odobravamo beračenja in ga tudi nismo prvotno. Smatramo tudi, da se nam ni treba zagovarjati, toda obsoditi moramo način pisanja »človekoljuba«, ki je tako natančno izračunal, koliko naberači ubogi pohabljenec in ki ga primerja s pobalnikom, ki je podnevi beračil, ponoči pa stanoval v hotelu in se postavljali na promene. Takošno pisanje pomeni pljuvanje na ubogega pohabljenca in popolno negiranje človeškega dostojanstva. Mislimo tudi, da ni treba pisati nobenih pozivov na ljudi, naj bodo manj človekoljubni, ker je že dovolj zatrt vse lepo in plemenito v njih. Smešen je strah, da bi bil kdo preveč človekoljuben, a grdo je računati na takšen način, koliko dohodkov ima pohabljenec. Lepše bi bilo, če bi človekoljub izračunal, koliko zasluži imeniten gospod

na dan, ki ima n. pr. 70.000 Din plače ali pokojnine na mesec.

Mimogrede moramo tudi povedati, da nismo pisali pohabljenčevega življenjepis, nego da smo samo citirali napis, ki je natiskan na sliki, ki jo prodaja Lahko pa povemo, da je ubogi pohabljenec oženjen in da ima otroka. Njegova ne srečna družina seveda še ni obogatela in tudi ne bo naj se »človekoljuba« ne boji! In četudi bi takšen nesrečen obogatel, bi si nikdar več ne mogel kupiti iz gubljenih udov. Končno bi pa tudi človek prej privoščil bogastvo takšnemu revežu, kot komu drugemu, ki ni zanj nič žrtvoval, kaj šele noge in roke! Junak s takšnim nezasišanim socialnim čutom se naj tudi ne boji, da bodo Ljubljancem tako strašno oškodovani zaradi ubogega pohabljenca in naj ne misli, da bi bili naši reveži kaj na boljšem, če bi Bosanec ne prišel v Ljubljano!

Beležnica

KOLENDAR

Danes: Četrtek, 31. avgusta, katoličani: Rajko, Miogard, pravoslavni 18. avgusta.

DANAŠNJE PRIREDITVE

Kino Matica: Caričina podveza, Lilian Harvey in Conrad Veidt.

Kino Šiška: Zena brez pižame.

DEZURNE LEKARNE

Danes: Mr. Bakarič, Sv. Jakoba trg 9, Dr. Piccoli, Tyrševa cesta 6.

Izped sita in rešeta

Vprašanje je zdaj, kdo spada pod zaščito zakona o zaščiti kmetov. Zaščiten je divjad od dolgočevov do gozdnih jerebov in srakoperjev, zaščiten so tudi naše sladkovodne ribice in koščeni raki, čeprav ti slednji ne posebno dobro in tudi ne vedno. Zaščiten so tudi vse solidne banke in drugi dobro fundirani denarni zavodi, da jim človek niti z lovsko pravico ne more do živega. Zaščiten je naš kmetič, da ga ne morejo upniki pograti na boben, ker je itak že ob vse. Zdaj hočejo biti zaščiteni še hišni posestniki in bo potem zaščita takorekoč do malega že vesoljna. Manjkala bo samo še zaščita stanovanjskih najemnikov, mladih intelektualcev, uradnikov in nameščencev, državnih, avtonomnih in zasebnih, zdravnikov, profesorjev, advokatov, učiteljev, trgovskih potnikov, svečnikov vseh priznanih veroizpovedi, industrijcev, potnikov in obrtnikov, umetnikov, ljubiteljev ptic pevk, prijateljev prirode, brezposelnih duševnih in ročnih delavcev, starih in novih vpokojevcv, čebelarjev, konjerejcev in vseh drugih stanov.

Ko bomo vsi in vse zaščiteni in zaščiteni, bomo zahtevali še zaščito neobgledne naše dece od dojenčkov do šolarčkov, potem bo pa kriza definitivno pokopana. Jemali bomo vsi, dajal pa nihče, kupovali vsi, plačeval pa nihče, dolgovali delali vsi, posojili pa ne bo nihče vračal. Če ne pojde drugače, bomo vse upnike pobili, da ostanejo sami dolžniki in da nas ne bo imel kdo terjati. Le tako pridemo nazaj v zlate stare čase.

Živela zaščita, proč z upniki!

Iz državne službe

Beograd, 31. avgusta. AA. Za višjega pristava pri načelstvu novogradskega sreza v šesti skupini je imenovan dr. Klement Brus, dozdaj v 7. skupini, za višjega pristava Doma narodnega zdravja v Mariboru v 7. skupini je imenovan dr. Valentin Varl, dozdaj v 8. skupini, za svetnika Zdravstvenega doma v Celju v 5. skupini je postavljen dr. Jakob Rebernik, višji pristav doma v 6. skupini, za svetnika Higijenskega zavoda v Ljubljani v 5. skupini dr. Amalija Simenc, višji pristav istega zavoda v 6. skupini.

Vlom v OUZD

Ljubljana, 31. avgusta.

Davi je bila navse zgodaj policijska uprava obveščena, da je bil ponoči izvršen drzen vrom v blaginjske prostore OUZD na Miklošičevi cesti, kjer so vlomilci navrtali železno blaginjo.

Ko je zjutraj prišla zavodova postrežnica okrog 6. pospravljati, je opazila, da so vrata v blaginjske prostore v prvem nadstropju odprta. Takoj je spoznala, da je bilo vlomljenje. Mala železna blaginja v kotu je bila navrtana.

Policija je ugotovila, da so vlomilci kakor običajno blaginjo narezali z zloglasno »svinjsko nogo« in sicer od strani, kjer so napravili trikotno luknjo, skozi katero so segli po denar. Kakor so ugotovili v uradu, so pobrali iz blaginje 4667 Din. Res sreča je, da so sinoči blaginjo, ki je bilo v nji okrog 160.000 Din, skoraj popolnoma izpraznili in prenesli denar na varno. Vlomilci so se torej morali zadovoljiti z razmeroma skromnim plenom.

Kakor je policija ugotovila, so prišli vlomilci v urad najbrž na ta način, da so se ponoči pustili v poslopje zakleniti, nato so pa silom odprli vrata. Palačo OUZD so zapustili po vrvi, ki jo so napeljali z okna I. nadstropja v Copovo ulico. Vse kaže, da gre za prebrisane vlomilce, kajti zapustili niso nobenih sledov in najbrž so tudi operirali z rokavicami. Uprava policije opozarja prebivalstvo, zlasti pa zavode in šolska vodstva, naj ne puščajo denarja v blaginjah, ker policija nima na razpolago toliko moči, da bi bila kos vlomilcem.

SE EN VLOM

Zalec, 31. avgusta.

Davi je bila policijska uprava telefonično obveščena, da je bilo ponoči vromljeno v blaginjo občinskega urada v Zalcu. Tudi tam so svedroci blaginjo navrtali. Kolikor je doslej znano, so odnesli 1500 Din. Očitno so mislili, da bo v blaginjah glede na hmeljske kupčije precej denarja, pa so se zmotili.

Danes otvoritev sezone
s premiero razkošne operete

CARIČINA PODVEZA

v glavnih vlogah
LILIAN HARVEY
CONRAD VEIDT

Predstave ob 4., 8. in 10. zvečer
Danes nov Paramountov zvočni
tehdnik.

ELITNI KINO MATICA
Telefon 2124

Dnevne vesti

Vsem našim naročnikom smo danes priložili izpolnjen položnice s *Priloga št. 1*, za kar smo vam izkazali hvala. Prosim, da nam isto takoj po prvem vsi nakazuje, posebno tisti, ki imajo zaostanke, ker bomo sicer 10. septembra vsakemu brez razlike, ki bi imel več kot dvomesečni zaostanek, ustavili list, zaostalo naročnino pa izterjali potom našega pravnega zastopnika, kar bo naročnikom stroške le še povečalo. Ker je naročnina na naš list malenkostna, upamo, da bo vsak naročnik izpolnil svojo dolžnost in nam denar takoj nakazal. Enako opozarjamo na plačilo naše ljubljanske naročnike. Naročnina se poravnava vnaprej in znaša 12 Din mesečno.

Zanimanje Nj. Vel. kralja za živnoje. Na jesenski prireditvi našega velesejma bo 2. in 3. septembra tudi velika razstava goveje živine montafonske pasme. Najboljši rejec jugomontafonske pasme zadruge Jugomontafon prejme od Nj. Vel. kralja Aleksandra v dar lepo telico iz kraljevega hleva, ki jo pripeljejo v Ljubljano še pred otvoritvijo razstave.

Ministrski predsednik dr. Sršnik v Crikvenici. V Crikvenico je prišel ministrski predsednik dr. Milan Sršnik z rodbino in se nastanil v hotelu »Miramare«. V torek se je odpeljal z avtomobilom v Kraljevo, kjer si je ogledal kopališče in ladje-delnico.

Natečaj za uradniške pripravnike. Državna Hipotekarna banka razpisuje natečaj za 35 uradniških pripravnikov za svojo centralo in podružnice. Kandidati bodo sprejeti na podlagi uspehov pri sprejemnem izpitu. Šest kandidatov bo sprejetih z višjo trgovsko akademijo, v rang fakultete ali s pravno fakulteto, 24 kandidatov z državno trgovsko akademijo, 5 kandidatov pa z nižjo trgovsko šolo z absolviranim štiri letnim srednjim šolom. Kandidati bosta sprejeta 2. Prošnje je treba vložiti do 30. septembra, sprejemni izpiti bodo na 14., 15. in 16. oktobra. Druge podrobnosti natečaja so razvidne iz »Službenih Novic« št. 195 z dne 29. t. m.

Prvi kongres pravnikov slovenskih držav v Bratislavi bo imel častno predsedstvo, ki so bili vanj izvoljeni zaenkrat naslednji odlični poljski pravniki: vicemarsal sejma dr. St. Car, dr. W. Makowski in dr. K. Polakiewicz, vicemarsal senata dr. H. Bogucki, pravosodni minister dr. C. Miłowski, predsednik kodifikacijske komisije dr. B. Pohorecki, podpredsednika kodifikacijske komisije dr. Bukowiecki in dr. I. Lyskowski, prvi predsednik vrhovnega sodišča dr. L. Supinski, prvi prokuror vrhovnega sodišča dr. W. Michels, predsednik vrhovnega upravnega sodišča dr. W. Orski, brigadni general F. Mecnarowski, predsednik vojnega sodišča dr. T. Maresch, višji vojaški prokuror in predstojnik departementa vojnega ministrstva dr. F. Paschalski, in dekani pravnih fakultet dr. T. Dzyrinski, Krakovo, dr. Z. Pazdro, Lvov, dr. Z. Lisowski, Poznanj, dr. P. Janekoj, Vilno, dr. A. Szymanski, Lublin in dr. Malinaki, Varšava. Za organizacijo kongresa so si pridobili mnogo zasluge zlasti češkoslovaški sodniki, tako z moralno podporo kakor tudi z izredno veliko udeležbo, ki znaša 42 odstotkov. Na ostale stanove odpade: javno pravo 24, odvetniki 23, vseučiliški profesorji 4, notarji 3, drugi 4 odstotke.

Starši proti prepovedi sprejemanja učenec v ženska učiteljska. V Zagrebu so pokrenili prizadevi starši akcijo, da se dovoli vpisovanje učenec v ženska učiteljska. Posebna delegacija je posetila najprej bana savske banovine, potem pa še bivšega ministra Demetovića, senatorja dr. Mažuraniča in zagrebskega narodnega poslanca ing. Šego. Vsi so obljubili, da bodo posredovali pri prosvetnem ministru, da bi bilo ustreženo želji prizadetih staršev.

Velike pomorske svečanosti v Splitu. Od 5. do 8. septembra bodo v Splitu velike pomorske svečanosti, ko bo izročena naši mornarici školska ladja »Jadrana«, dar Jadranske straže. Iz Beograda, Zagreba in Bečkereke bodo vozili posebni vlaki. Udeleženci imajo na železnih 75odstotni popust, ki velja od 4. do 14. septembra. Svečanosti bodo na morju in na suhem in sodelovala bo vsa naša vojna mornarica.

Novo poslopje zagrebske veterinarske fakultete. Da se vsaj nekoliko pomaga veterinarski fakulteti, ki je bila doslej v zelo tesnih prostorih, je bilo najeto na Savski cesti 23. večje poslopje, ki je že preurejeno in so se vanj že vselili poleg dekanata fakultete tudi nekateri oddelki.

Železniške postajne blagajne legitimacij za obisk letošnjega jesenskega velesejma v Ljubljani ne bodo imele interesov na razpolago, kakor je bilo to doslej običajno. Ker generalna direktorja državnih železnic letos tega ni dovolila. Zato naj si legitimacijo za polovično vozno preddrbi vsako pravčasno še pred prihodom na postajo. Legitimacije prodajajo biljetarne »Putnik«, vsi večji denarni zavodi, občinski in župni uradi, podružnice Kmetijske družbe. Pri nabavi legitimacije se plača 3 Din, ostanek 27 Din pri sejemski blagajni ob vstopu na velesejem. Kjer legitimacij ni, jih zahtevajte od urada velesejma v Ljubljani.

Izlet naših zdravnikov po Jadranu. Po kongresu, ki bo od 3. do 5. septembra v Crikvenici, priredijo naši zdravniki s sodelovanjem »Putnika« več ekskurzij, in sicer na Plitvička jezera, v Rab, Šibenik, Split, Hvar, Korčulo, Dubrovnik, Boko Kotorsko in na Cetinje. Za ta izlet se plača 1.300 Din in s tem so kriti vsi stroški. Prijave sprejema zdravniško poverništvo odnošno »Putnik« v Crikvenici do 3. septembra zvečer. Izleta se lahko udeležijo tudi oni zdravniki, ki si hočejo ogledati samo Plitvička jezera, Rab in Split. Izlet do Plitvice stane 100, do Raba 230, do Splita pa 330 Din. Vračunana je tudi hrana med vožnjo do Raba in Splita.

Iz državne službe. Premesena sta višji veterinarski svetnik Ignac Šljajah od sreskega načelnstva v Kuli k sreskemu načelnstvu v Križevcih, agrarni svetnik Dragojub Baltik pa od sreskega načelnstva v Novem Sadu k sreskemu načelnstvu v Velikem Bečkereku; veterinarski svetnik Josip Straus je imenovan za inspektorja poljedelskega ministrstva.

Kmetijski praznik na Bledu. Za kmetijski praznik na Bledu na Mali šmaran 8. septembra je dovoljena po železniški polovna vozna. Zanimanje za to veliko prireditve je tako veliko, da se obeta nad 20.000 udeležencev.

Slovenska Matica objavlja, da lahko prejemajo člani letošnje knjige v društveni pisarni (Kongresni trg št. 7) vsak delavnik v uradnih urah vse mesec septembra. V oktobru se dostavljajo na dom po raznašalki proti dostavnini 2 Din. Informacije zaradi vezave, menjave nevezanih za vezavo itd. se dobe v Matični pisarni.

Madone slovenskih likovnih umetnikov. Pod tem geslom so slovenski likovni umetniki sklenili prirediti na letošnjem jesenskem velesejmu v Ljubljani od 2. do 11. septembra svojo letošnjo umetnostno razstavo. Potrebno in prav je, da se tudi širši slojem da priloženost, da dobe vpogled v resnično umetnost. Trg barvnih reprodukcij je poplavljal naša stanovanja. Imate v sobi lepo dragoceno opravilo, na steni pa visi neukusna barvna reprodukcija slabega slikarja, ki vam jo je prodal podjeten trgovec. V naše domove spajda originalne umetniške slike in t. pi. Na razstavi bodo posamezne umetnine tudi napredaj po dosegljivih cenah. Vabimo občinstvo, da si razstavo ogleda. Vsak obiskovalec dobi ob vstopu na razstavo glasovnico, s katero bo volil umetnino, ki mu je najbolj všeč. Izvoljena dela bodo nagrajena.

Novi učni načrt za osnovne šole je izšel v slovenskem prevodu v Učiteljski tiskarni. Naročila sprejema Učiteljska knjigarna v Ljubljani in poslovalnica v Mariboru. Stane 4 Din. Načrt je izdal g. minister prosvete v zbirki št. 42 in 44 zbirka o narodnih šolah. Po njem se bo pričelo poslovanje s 1. septembrom 1934 in je treba, da ga do takrat prouči vsak učitelj in učiteljski osnovnih šol.

Uvedite Lavtarjevo »Računice« za osnovne šole. Lavtarjevo »Računice« za osnovne šole za III. in IV. šolsko leto, po kateri je bilo v zadnjem času toliko popravil, je zopet izšla v novi izdaji. Sestavljena je po modernih principih delovne šole. Odobrena je od ministrstva prosvete. Sedaj imamo moderno urejeno Lavtarjevo »Računice« za I., III. in IV. šolsko leto osnovnih šol. One šole, ki so že poučevale po Lavtarju, so dobile s tem zopet novo izdajo knjige, drugim šolam pa pripravljamo, da jo uvedejo in preizkusijo.

Zemljepisna in zgodovinska učna snov za III. in IV. razred osnovnih šol je zbrana v Polakovi knjižnici ter pripravljamo staršem, učiteljem in šolam, da jo nabavijo za otroke III. in IV. šolskega leta. Naroča se v Učiteljski knjigarni in v poslovalnici v Mariboru.

Izprememba rodbinskega imena. Banka uprava dravske banovine je dovolila Marjeti Gašperšič iz Kroke izpremembo rodbinskega imena Gašperšič v Gostič.

Berliner Börsen Zeitung zopet dovoljena. Notranje ministstvo je zopet dovolilo v naši državi zadnje čase prepovedan list »Berliner Börsen Zeitung«.

Sport im Bild« prepovedan. Notranje ministstvo je prepovedalo uvažati in širiti v naši državi v Berlinu izhajajoči list »Sport im Bild«.

Vreme. Vremenska napoved pravi, da bo večina jasno. Včeraj je v mnogih krajih naše države deževalo, posebno v Dalmaciji. Najvišja temperatura je znašala v Splitu 27, v Zagrebu 21, v Ljubljani 20,6, v Splitu 20, v Beogradu 19, v Mariboru 18,6, v Sarajevu 16 stopinj. Davi je kazal barometer v Ljubljani 76,5, temperatura je znašala 8 stopinj.

Dve nesreči. Pleskarski vajenec Valentin Verbič, doma iz Male vasi, obč. na Jezica, je včeraj v Rogški Slatini med pleskanjem padel z okna in se poškodoval na obeh rokah. Prepeljali so ga v bolnico.

Druge žrtve nesreče je postala 20letna delavka Franciška Poznarjeva iz Škofje Loke, ki je sredi padla s senika in zadobila notranje poškodbe. Tudi ona je morala v bolnico.

Zaplenjena zlata ura. Orožniki v Semiču so zaplenili nekemu moškemu lepo zlato uro znamke »Doxa«, ki jo je poceni prodajal. Na pokrovu je na notranji strani napis »Medaille d'or. Milan 1906, Do-

za, Horg, Concours Liège — 1906«. Ta ura je bila najbrž ukradena ob priliki cerkvenih svečanosti na stadionu v Ljubljani in naj se lastnik javi.

Strel v trebuh. V Črenjčicah, občina Moravce, se je včeraj dopoldne pripetila huda nesreča, katere žrtev je postal 10. letni dečak sin Gvido Nanut. Oskrbnik hiše, ki v nji stanujejo Nanutovi, je tudi lovec. Včeraj jutraj je šel moš na lov in streljal je vervece. Nato se je vrnil domov ter hitel isprati konja, puška pa je pristonila na bližnje drevo. Mali Gvido je radovedno pristopil in začel ogledovati puško. Ko je pa oskrbnik stopil iz hiše, se je fant ustrašil, puška mu je padla iz rok ter se sprožila. Ves naboj je uderil nesrečnemu fantu v trebuh. Hudo ranjena so včeraj popoldne prepeljali v ljubljansko bolnico.

Kar na lepem zabodel prijatelja. V vasi Tentju blizu Osijeka je prišel včeraj v gostilno že močno pijan Slavko Gajdašević, ki je naenkrat potegnil nož in zabodel svojega prijatelja Samo Vasiljeviča. Nesrečnej se je v zaporu stremil in jutraj je bridko plakal, ko so mu povedali, kaj je storil.

Pri boleznih srca in poapnenju žil, nagnjenosti h krvavitvam in napadnih kapim zasigurno »Franz Josefov« gredica lahko izprazni črevesa brez vsakega napora. Znanstvena opazovanja na klinikah za bolezni krvnih cevov so izkazala, da služi »Franz Josefov« voda posebno dobro starejšim ljudem. »Franz Josefov« gredica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Iz Ljubljane

Tudi pridobitev za Ljubljano. Danes dopoldne je otvorilo podjetje Pelicon v Wolfovi ulici 14 res moderno slaščičarno, ki ustreza vsem zahtevam sodobnih mestnih lokalov in ki bo seveda še posebno ustrezala meščanom. Napredujemo lepo tudi v tem pogledu ter smo dobili zadnje čase več lokalov, ki jih lahko pokažemo tudi razvijamim tujcem. Nova, povečana, preurejena slaščičarna je velika, vsi prostori obsegajo okrog 120 kvad. metrov. Slaščičarna sama obsega 57 kvad. metrov. Oprema je krasna, ne le zgolj moderna — od slikarije do zastorov, a vse dela so opravile domače tvrdke. Zidaraka gradb. podjetje inž. Jos. Dedek, slikaraka po načrtih prof. Gojmirja Kosa Martinec & Cene, krasno mizarsko opremo iz orehovine Rok Berič, zastore je dobavila »Stora«, delavnica, ki je najmodernejša pri nas, je obložila s keramičnimi ploščami podjetje Vidic in Kovačič, peči je dobavilo izdelalo podjetje Martinčič itd. Vsi so se dobro izkazali ter nam lahko ponosni na nje. Slaščičarna nedvomno zasluži, da si jo ljubljanci ogledajo — in potem se jim bo pripravila sama.

Svetovna popotnica. Davi se je zgledala v našem uredništvu svetovna popotnica gđ. Käthe Beschmann iz Posarja, ki potuje po svetu skoraj že pet let. O njej nam poroča tudi naš dopisnik iz Trbovelj. Zanimivo je, da je Beschmannova edina nemška poklicna novinarka, ki je bila v Avstriji povsod zelo prijazno sprejeta. S seboj nosi debelo knjigo, ki zbira v nji podpise raznih veljavkov in ustanov, obenem pa pripravljajo gradivo za knjigo o svojem zanimivem potovanju. Podjetni, simpatični nemški novinarji želimo srečno pot.

Veseli dnevi se bližajo, kar sprevodiš takoj, ko opaziš na velesejskem veseliščnem prostoru, s kakšno vneto postavljajo razne pripomočke in naprave za zabavo. Ob tej priliki bo še posebno veselo na veseliščnem prostoru, ker so pač tako skisani časi. Kaj vse bo na veseliščnem prostoru, zdaj še ne moremo napovedati, kaže pa, da bo nekaj izrednega, ker pripravljajo že del časa.

Gledališki abonma. Vse prijatelje ljubljanskega Narodnega gledališča opozarjamo, da je razpisana gledališka abonma za sezono 1933 — 1934. Abonma se plačuje v desetih zaporednih mesečnih obrokih. Razpisana sta dva stalna abonma Sreda in Četrtek, poleg tega pa še abonma A in B. Prijava se sprejemajo o ponedeljka dalje v veži dramskega gledališča.

Umetna razsvetljava čolnov na Ljubljani. Ljubljanski športni klub priredi v soboto zvečer na Ljubljanič beneško noč. Razsvetljeni čolni bodo vozili do frančiškanskega mostu.

Danes se prične nova kinosezona v Elitnem kinu Matica. S premiero razkošne operete »Caricina podveza« otvori danes Elitni kino Matica novo kinosezono 1933-1934. V prekrasnem filmu, »Caricina podveza« bomo po dolgem presledku zopet videli dražestno Lilian Harvey in to se celo v njenem zadnjem v Evropi izgotovljenem filmu. Pred glavnim filmom bo predvajal danes nov izredno zanimiv Paramountov zvočni tehnik ter informativen film o večini filmskih del, ki pridejo na spored v letošnji sezoni. Ure pričetka predstav ostanejo neizpremenjene, to je ob 16. popoldanska ter večerni ob 19.15 in 21.15.

Krka« vabi vse svoje člane (ice), ki se zanimajo za kegljaške večere, na sestanek v soboto 2. septembra ob pol 9 zvečer v malo dvorano hotela Miklič (soba št. 44 v I. nadstropju). Sestanek je važen za vsakogar, ki bi rad poslušal kegljaške večere, ker bo številni kegljačev moralo biti omejeno le na prvoprijavljene.

Članstvu kraljevnega odbora Rdečega križa v Ljubljani! Spomladaj smo razposlali našemu članstvu položnice za vplačilo članarine za leto 1933. Večina članstva se je odzvala našemu povabilu; vendar je pa še nekaj članov, ki so pozabili poslati članarino. Te članove vabimo, da to stori čim prej. Naš kraljevni odbor bo stal prihodnjo zimo pred velikimi nalogami. Da bo pa mogel izvrševati svoje človekoljubno delo, je potrebno, da ga ljubljansko prebivalstvo vsestransko podpira. Pristopajte v krog človekoljubnih delavcev! Letna članarina znaša za redne članke 20 Din, za pomožne pa 8. Pisarna je v Wolfovi ulici, Oranžov dom, dvorščica. Številka položnice 11104. — Telefon 3218.

Prijet tat. Nedavno sta bili inženjerju Kanskemu s podstrešja na Aleksandrovi cesti ukradeni 2 starinski silki, vredni 1500 Din. Predvčeršnjim je policija aretirala brezposelnega šoferja Franca S., ki je na starini silki ponujal za smešno ceno. Silko so zaplenili, S. je pa moral v zapor. Ena silka je bila prodana že poprej, a je še niso izsledili.

DR. JOŽE RANT

zopet redno ordinira

ZA ZOBNO ZDRAVNIŠTVO, CELJUSTNO
KIRURGIJO IN ORTODONTIJO

NEBOTIČNIK

TELEFON 33-93

Kranj kopališče, Radovljica tenišče in drsališče

Naši gorenjski kraji se modernizirajo, da ustrezajo zahtevam tujkega prometa

Kranj, 31. avgusta.

V petek smo poročali, da je kranjski občinski svet na svoji seji razpravljal o zgradbi modernega kopališča, ki je za Kranj življenjskega pomena. V tem pogledu je bilo sprotih več predlogov, nekateri občinski svetniki so se navduševali za zgradbo kopališča ob Savi, drugi zopet za Kokro, po občini debati je bil pa končno s precejšnjo večino glasov sprejet predlog župana g. Cirila Pirca, naj se izvoli odsek, v katerega naj se pritegneta kot strokovnjaka še arhitekt Vurnik in inženjer Bloudek, ki naj pregledata Focov in Slavčev svet, ki bi še najbolj odgovarjala zahtevam modernega kopališča.

V sredo popoldne se je posebna komisija, ki so bili v nji člani občinskega sveta z županom Pircem na čelu ter kot izvedenec ing. Stanko Bloudek iz Ljubljane, pregledala vsa zemljišča, ki pridejo za zgradbo kopališča v poštev, ter se je po dolgem razmotrivanju odločila na predlog ing. Bloudke za zgradbo ob Savi nad Majdičevim mlinom. Teren leži kakih 12 metrov nad gladino Save, v bazen bi se morala voda črpati. Tehnične in terenske načrte za kopališče bi napravil ing. Bloudek.

Sveveda glede zgradbe kopališča na tem kraju še ni padla zadnja beseda in bo končnovaljavo o tem odločil kranjski občinski svet. Verjetno je pa, da se občinski svet odloči za kopališče ob Savi, zlasti pa za to zemljišče, ker je ves dan na soncu. Upati je, da pride čim prej do rešitve tega vprašanja in da bomo pri-

—lj Nogatice, razne svilene flor in otroške, dobite trpežne pri tvrdki Miloš Marušnik, Stari trg.

—lj Na državni manjšinski osnovni šoli z nemškimi učnim jezikom ter poukom v slovensčini in srbohrvaščini bo naknadno vpisovanje dečkov in dečic dne 1. septembra od 1. do 12. ure. Čojzova cesta 5, I. nadstropje, desno. Dne 2. septembra bo začeta šolska masa, 4. septembra redni pouk.

hočnje leto v Kranju že imeli lepo moderno kopališče, tako kakor ga imata zdaj Radovljica in Jesenice.

Radovljica, 31. avgusta.

Naša prelepa Gorenjska se je zdramila. Tujski promet, ki se je zadnja leta zelo razmahnil in od katerega živi danes skoraj pol Gorenjske, je dal pobudo za zgradbo marsikaterih naprav, ki so predvsem potrebne iz tujskega prometa, pa tudi iz higijenskih in socialnih vidikov. Vsi naši večji kraji na Gorenjskem so zadnje leta zgradili moderna kopališča, ki so nam lahko v ponos. Med temi je bila tudi Radovljica, kjer so ob vznožju Obles gorice pred poltrdim mesecem otvorili res krasno kopališče.

Toda aglini Radovljčani s tem še niso zadovoljni. Kopališče bo še izpopolnjevano in priključeno mu bodo razne sportne naprave, da bo res moderno. Radovljica se pa pripravila tudi na sprejem gostov po zimi. Zato se je odločila, da zgradi poleg kopališča tudi umetno drsališče. V najkrajšem času bodo v neposredni bližini kopališča splinirali teren za tenišče, ki bo vsako zimo spremenjeno v drsališče, kakor bliznjansko v Ljubljani. Radovljčani so se obrnili na ing. Bloudke, ki jim bo kot strokovnjak za take naprave dal pomožal z nasveti ter jim tudi pripravil načrte.

Z modernim drsališčem bo Radovljica živahna tudi pozimi, obenem se bo razvil zimski, zlasti drsalni sport, ki je gotovo eden najlepših in najbolj zdravih.

Iz Hrastnika

Pričetek šolskega leta. Vpisovanje otrok na deski in dekliški šoli bo 1. septembra. V soboto 2. septembra bo šolska masa, v ponedeljek se pa prične redni šolski pouk.

Dela na cesti Trbovlje — Podmeja so se danes zopet pričela. Zaposlenih je samo 40 delavcev in to takih, ki niso delali pred ustavitvijo dela. Sprejem delavcev, ki so prej delali odnošno ki so bili poslani na to delo, a ga niso opravljali, se odklanja. Potrebno bi bilo pri tem malo več uvidenosti vsaj naprav onim delavcem, ki so hoteli delati, a se jim je to pod grožnjo fizičnega obračunavanja zabranilo. Sprejemajo naj se na delo vsi oni, ki jih smatra županstvo za vredne, da si služijo vsakdanji kruh.

Iz Kranja

Kdor se namerna udeležiti slavnosti »Jadranske straže« v Splitu in se poslužiti 75 odstotkov popusta pri vožnji, naj se zgleda v občinski pisarni pri g. Mohorju Zeli, kjer dobi tudi vse nadaljnje informacije, najkasneje do 4. sept.

Dečji dispanzer v Kranju zopet prične delovati. Šolska poliklinika in dečji dispanzer v Kranju bo imela od 1. septembra dalje ordinacijske ure urejene na sledeč način: četrtek od 13.30 do 17 zdraviljenje bolne dece, in sicer dojenčkov, male dece in šolske mladine; petek od 13.30 do 17 posvetovalnica za zdrave dojenčke in malo deca.

Enotne in znižane cene kruha. Sreško načelnstvo je te dni odredilo, da se ne sme kruh prodajati dražje od naslednjih cen: 1 kg belega kruha iz pšenične moke št. 0 in 4; 1 kg polbelega kruha iz pšenične moke št. 4 in 3.50; 1 kg črnega kruha iz ržene moke št. 3.50. Vsaka žemlja mora tehtati najmanj 7 in pol do 8 dg in stane 50 para. Prestopki se bodo v danem primeru sodno kaznovani.

Iz Trbovelj

Svetovna potnica Danes je prišla v Trbovlje Katica Beschmannova, novinarka iz Neunkirchena v Posarju, ki potuje že peto leto po raznih evropskih državah. Dolej je prepotovala Luksemburg, Francijo, Belgijo, Holandsko, Švico, Nemčijo, Češko-slovaško s Karpatsko Rusijo in Avstrijo, sedaj pa je namenjena prepotovati še balkanske države, prav posebno jo zanima naša mlada država. Beschmannova potuje večinoma peš, ker na ta način lažje proučuje navade in običaje narodov, zlasti pa gospodarske, socialne in kulturne prilike v posameznih državah. Mlada svetovna potnica je jako pogumna, saj se ne bo ustrašila prepotovati celo Albanijo, kjer jo utegne doleteti marsikakla nevarnost. Beschmannova govori francosko in nemško, pa tudi nekoliko slovaško, tako da ji je potovanje po slovenskih državah olajšano. — Potovati namerava še približno eno leto, nato pa bo spisala večjo knjigo o doživljajih in vtisih s letnega potovanja po raznih evropskih državah. Vsekakor bo njena knjiga zelo zanimiva, saj je poslala muzeju v Neunkirchen, s katerim ima sklenjeno 6 letno potovalno pogodbo, že 5 debelih albumov slik, fotografij in zgodovinskih dokumentov. — Ko smo jo vprašali, kako se počuti v naši državi, je rekla dobrodušno, da bo v Jugoslaviji lahko 2krat jedla gorko jed na dan, dočim je v Avstriji in drugod le enkrat. Je tudi priznala, da je drugod očitno še mnogo slabše kot pri nas v Jugoslaviji.

Piljca za bedne rudarje. Nedavno smo poročali, da je ljubljanski restavrador g. Slamič obvestil Sokola, da bo pripravil za revne rudarje 40 kg pljuč. Zaradi velike vročine pa je bilo nevarno da bi se piljca med prevozom iz Ljubljane pokvarila in bi ne bila užitna, zato pljuč niso prevzeli. — Mlad pokvarjenec. 12letni sin rudarja Kurmika, stanujočega pri rudniški separaciji, je dasiravno mlad, že precej pokvarjen. Pred dnevi je šel na tovarni kolodvor k vagonu, v katerem je bila perutina, hotel je nje ukrasti kokoš. Segel je z roko skozi

Iz Trebnjega

Premestitev. Kontraktualna učiteljica Zornada Romana na Mirni je začasno dodeljena na službo v Trebnje. Učitelj Marjan Tratar iz Trebnjega je prevzel začasno posle upravitelja šole v Mirni peči, ker je mirnopski upravitelj Obrekar Franjo obolel. Obe premestitvi pa sta le začasni in se premeseni učni moči vrne na svoje dosedanje mesto z okrevanjem odnošno potekom bolniškega dopusta g. upravitelja Obrekarja v Mirni peči.

V prvi razred je letos nanovo vpisanih 98 dečkov in dečic; zato je nujno potrebna paralela razreda. Občinski odbor se je izrekel proti paraleli iz razloga štednje, medtem ko upraviteljstvo šole na zahtevi po paraleli vztraja. Smo sicer absolutno proti vsaki novi obremenitvi občine, ker je občina v silnih težakah, jasno pa je, da bo pouk v prvem razredu naše šole zelo otežekoven, ker je 98 učencev za eno učno moč več kot preveč in bodo pouk in končni uspehi v tem razredu — slabi.

Nočni napad. Ko se je pred dnevi vračal iz Trebnjega novomeški gostilničar g. Osolnik z vozom v Novo mesto, bi skoraj postal žrtev nočnega napadalca. Osolnik je imel na vozu sopotnika iz Trebnjega, česar napadalec najbrž ni vedel, sicer bi se dveh ne bil lotil. Tako pa je, misleč, da se na vozu pelje le g. Osolnik, skočil pri Vrhuču na voz v namenu oropati g. Osolnika, kar se mu pa ni posrečilo. Ni še dobro izrekel zahteve po denarju, že so ga objele štiri močne roke ter ga vrgle z voza. Napadenec s spremljevalcem se je napadalca rešil in je le škoda, da sta ga vrgla z voza, ne da bi ugotovila, kdo je tleek, ki napada mirne ljudi. Ker sta ga imela že na vozu in v rokah, bi ga ne bilo treba izpustiti, pač pa prepeljati na bližnjo orožniško postajo, kjer bi prejel na grado za napad.

Iz Celja

Dva avtobusna izleta v Logarsko dolino priredi Savinjska podružnica SPD v Celju. Prva skupina se odpelje iz Celja v soboto 2. septembra ob 19.15, druga pa v nedeljo 3. septembra ob 5. jutraj. Povratek v nedeljo zvečer. Prijavitelj je treba v pisarni SPD v Prešernovi ulici 6 v Celju.

Smrt agilnega godbenika. V sredo 30. t. m. je umrl v šostanju v starosti 64 let odvetniški uradnik g. Mihael Kindhofer iz Celja. Pokojnik se je mnogo let v Celju marljivo udeleževal kot glasbenik. Od 1. 1894 do vojne je bil član celjske mestne godbe, od prerata do smrti pa se je udeleževal v orkestru Godbenega društva. Nekaj časa je poučeval tudi v šoli Glasbene Maticice. G. Kindhoferja so položili danes ob 17. v šostanju k zadnjemu počitku. Pokojniku bodi ohranjen blag spomin!

Dvanajst nesreč pri mlatilnici se je že dogodilo v zadnjih tednih v celjskem okraju Dvanajsta žrtev, ki se zdravi v celjski bolnici, je 23letni delavec Ivan Goršek s Trojnega pri Marijagradcu. V torek mu je mlatilnica raztrgala palec, kazalec in sredinec na levi roki.

Nesreča v rudniku. V torek 29. t. m. se je pripetila v premogovniku v Zabuokovi težka nesreča, katere žrtev je postal 27letni rudar Maks Znidar iz Griž. Pri delu ga je zadel janski vozček s tako silo v glavo, da mu je počila lobanja na čelu. Znidarja so prepeljali v celjsko bolnico.

A. O. Emery: **Dve siroti** Roman

Vozova sta naglo drdrala naprej. — Vidi se, da ste žejni, mojster, — se je zasmejal eden izmed biračev. — Bič se vam nič ne smili, konja pa tudi ne. — Mrhi lenil!... Hi, mrhi!... Kaj ne vohata sena, ki vaju čaka tam doli? In voznik Jean Peter je krepko švrknil z bičem po konjih. — Kmalu je drdranje koles po tlakovani cesti pričelo, da so prispeli v Manty. — Vozili so skozi mesto z nezmanjšano hitrostjo, da bi prispeli čim prej na drugo stran. — Se nekaj udarcev z bičem, pa smo pri krčmi, — je dejal seržant. — Vrata že vidim. — Hi... hi!... je kričal voznik. — Konji so se malo zapeteli s kopiti, potem so se pa ustavili pred krčmo »Pri črnem mačku«. — Stoj! — je zaklical seržant. — Potem se je pa obrnil k zvezanim lahkoživkam, rekoč: — Tiste, ki hočejo malo pretegniti noge, naj izstopijo; če si hoče katera izplahiti grlo, naj dvigne roko; tiste, ki ničesar ne potrebujejo, naj pa ostanejo v vozu... Ste razumele? — Takoj so vse dvignile roke in zvezane lahkoživke so med silnim vriščem poskakale iz vozov. — Samo Marijana se ni ganila. — No, mala! — je vzdiknila njena družica, ki se je tisti hip zbudila, — jaz hočem izstopiti. — O, prosim vas, ostanite tu... Ali ne morete prositi, da bi vam prinesli pijačo sem? — Ta je pa dobra!... Se na misel naj vam ne pride, gospodična; pravljice imam v nogah. Hajdi na zrak, če se ti ljubi! — Prosim vas... je poskusila Marijana znova pregovoriti svojo družico. — Izstopiti hočem, ti pravim. — Govorila je tako glasno, da je prihitel seržant, misleč, da je nastal prepir. — Vse žene in dekleta so planile med huromskim vriščem v krčmo. — Kaj pa to pomeni? — je vprašal seržant Marijana. — Tale gospodična noče izstopiti z menoj, — je odgovorila Marijanina družica. — Zakaj pa ne, lepota? — se je začudil seržant in prijel Marijana za roko. — Tu ne boste uganjali komedij, — je pripomnil osorno. — Tu sem gospodar jaz, mene morate ubogati... Le urno izstopite!... Ne spodobi se pasti trmo... sicer bom pa že znal uveljaviti svojo voljo, gromska strela! — Seržant ji je tako močno stisnil roko, da je Marijana pokleknila. — Ali ne morete odvezati te vrvi, da bi mogla moja družica sama izstopiti? — Ne. — O, privežite me tu h klopi!... Sicer me pa prav nič ne mika pobegniti... samo... — Nobenega samo! — Tu je povedel... Kaj se to pravi?... Na tla, gromska strela!... In urno! — Seržant je zgrabil nesrečnico čez pas, jo dvignil in postavil na tla. Z njo zvezana lahkoživka jo je pa takoj odvela v krčmo. — V zakajeni izbi so ženščine z vokalji popivale, kričale, prepevale in se smejale. — Krčmar v splošnem diranju ni vedel, komu bi najprej postregel. Njegova žena, sin in nečakinja so nosili na mize vino, ki ga niso mogli sproti nanositi, toliko je bilo žejnih grl. — In čim so bile kupice izpraznjene, se je vrišč znova začel. — Marijana se je pustila vleči k mizi, kjer je njena družica zavzela mesto. — Ubožica je žalostno povesila oči, ko je stopil krčmar pred njo ter postavil na mizo polič in kozarec, rekoč: — Samo enega imam še; saj se menda ne gnusita druga drugi. — Ne bom pila... je zašepetala Marijana.

— Oho! — se je zasmejal krčmar. — Torej nočemo privoščiti očetu Françoisu malo zaslужka, deklič? — In pogledal je Marijana naravnost v oči, rekoč: — Saj nismo napačni, lepota... Dajva, pijva na zdravje Njegovga Velikanstva Ludvika XVI., ki naj ga bog ohrani! — Marijana se je vsa tresla. Zajecjala je: — Nisem žejna... Ne mogla bi piti... Oprostite, gospod, toda... — Kar je krčmar kriknil in ubogo deklico je znova zadrželo. — Kaj?... Toda... to je... je jecjal krčmar in si mel roke, kakor bi hotel oživiti spomine... Ali ste vi ali niste?... Seveda ste, saj se ne motim... saj nimam megle pred očmi... Ti si... saj te dobro poznam. — In dvignil je roke ter vzdiknil presenečeno: — To si ti... s temi... — Ni izgovoril svoje misli do konca. Marijana je storila trden sklep. Pogumno je dvignila oči in vzdiknila krčmarjev pogled. Odgovorila je kolikor je mogla mirno: — Gospod, gotovo se motite; ne morete me poznati, saj me niste še nikoli videli. — Ah!... to je pa že od sile... — Počakaj... počakaj! — In očka François je bil v enem skoku pri vratih, kjer je zaklical: — Hola, Tončka... Pridi brž sem! — Kmalu je prihitela krčmarjeva nečakinja. — Krčmar jo je potegnil k mizi, kjer je sedela Marijana, in obrnjen k svoji nečakinji je dejal: — Poglej, Tončka, komu je podobno to blede deklico? — Ta temnolaska? — Ne, ona druga. — Počakaj... počakaj!... je odgovorila krčmarjeva nečakinja in stopila bolj naprej, — počakaj, da pogledam. — Potem se je pa obrnila k svojemu stricu, rekoč: — Saj... to je... Marijana!... — Marijana Vauthier! — se je zasmejal seržant, — motite se. — Kako to? — Tega imena ni v seznamu. — Seržant ima prav, — je dejala Marijana, ki je takoj tudi razumela, da bi mogli Henriko najti, aretirati in odgnati v izgnanstvo, če bi prišla zamenjava na dan pred vkrcajem. — In ko je stopila Tončka korak naprej, kot da hoče planiti k Marijani, jo je slednja ustavila s hladnim pogledom, rekoč: — Koga kličete Marijana Vauthier? To naj bi bila jaz? — Nesrečnica je poskusila nasmehniti se... Toda solze so ji stopile v oči. — Vzela je čašico vina in jo brž izpraznila do dna. — Ta čas je krčmar odšel in pustil svojo nečakinjo strmečo nad tem, kar je videla in slišala. — Tončka ni vedela, ali naj verjame tako čudoviti podobnosti ali ne. Od svoje bivše družice kar ni mogla odvrniti pogleda. — Da, bili so isti svetlo kostanjevi lasje, iste poteze, samo bolj razvite, odkar je bilo deklica postala žena. — Vsak dvom je bil izključen. — Ta čas se je vrnil očka François, vodeč pod pazduho staro ženo; priganjal jo je, naj stopa hitreje pred ženščino, ki jo je poznal kot staro znanko. — Marijana je zadržala krič, ki ji je že uhaljal iz grla. — Seržant je bil še vedno v krčmi, a stara žena, ki jo je bil privedel krčmar, da bi pogledala Marijana, je bila teta Vauthierjeva, žena, ki ji je v otroških letih nadomestovala mater. — Čeprav se je bila že močno postarala, je Marijana vendar takoj spoznala ubogo teto Vauthierjevo, ki ji je bila menda prezgodaj upognila hrbet žalost s svojo težo. — In morala je še nadalje hliniti grozo in vztrajati v laži, ki si jo je morala naprtiti.

Pravo v Abesiniji
V zakonodajo sprejeto načelo krvne osvete — Kri za hteva kri

Abesinci izrekajo svoje razsodbe strogo po salomonskem zakonu. Kri zahteva kri, če si ubil človeka nameroma ali le po nesrečnem naključju, bodi pogubljen. Lahko se sicer odkupi, toda kot zločinec boš v težkih verigah prosil denar na zemlji za svojo dušo. V Abesiniji se pa odreko krvni osvete pokojnikov svojci le redko in samo v primerih, ko gre za uboj po nesrečnem naključju, torej brez slabega namena. Večinoma zahtevajo življenje za plačilo. Močno razširjeno krvno osvetlo je pa pravila abesinska država modro in spretno v zakonito strugo s tem, da sme biti zločinec usmrčen le v posebnem, nalašč v ta namen zgrajenem poskoplju, a usmrtilitev sama je prepuščena umorjenčevim krvnim sorodnikom. — Dobro je utemeljena ta pravna praksa. Ko je zapadnjaško orientirana vlada prepovedala kazni, kakor sekane prstov za razne prestopke in manjše zločine, za nemoralnost, tatvino, poškodovanje hrama ali izdajo, ko je dala posekati stoletno sodniško drevo in je na njegovo mesto postavila bronasti spomenik cesarja Menelika II. z velikimi grmi rož, ko ljudstvo ni videlo vsak dan na lastne oči, kako zahteva pravica svoje, so se populisti napadi in ropi tako razširili, da je bilo treba takoj zopet postaviti javna vešala, to pot na periferiji mesta. — Mnogo, kar se upira prebivalcu zapadne Evrope, odgovarja stoletni praksi in naravno razvitemu pravnemu naziranjju in normam. Tako je v Abesiniji še zdaj v navadi, da sta dolžnik in upnik tako dolgo priklenjena na kratkih verigah skupaj, dokler se spor med njima ne poravnata. To je satro sledi in oropali. Pustili so jim samo spodnje hlače. Tako so se morali gospodje vrniti v svoje hotele. — Zvečer, ko so se sestali z dražestno Marleno, jim je slednja očitala, da niso prišli na sestanek, obenem jim je pa predstavila več gosposičen v moški obleki, ki so bile čudovito podobne banditom iz gozda. Napadeni kavalirji so seveda ostmeli, saj se jim je takoj zdelo, da tu nekaj ni v redu. Ko jim je pa Marlena pokazala še fotografijo, na kateri so videli, kako stoje osmešeni, slečeni do nagega in vsi prestrašeni, so spoznali, da se jim je iznajdljiva filmska igralka za njihovo sodbo o ženskah šteno osvetila.

Poroka na gledališkem odru

Članica atenskega gledališča Delphi, igralka Nozier, ki ni mogla izmisliti boljše reklame, nego da je sklenila poročiti se po večerni predstavi pozno ponoči kar na gledališkem odru, kjer žanje večer za večerom lavorice uspehov. Ne gre morda za moderno tragedijo, Ifigenijo ali Kasandro, temveč za priljubljeno zvezdo popularne grške revije, ki se igra »danes in danes«. Za ženina si je izbrala originalna igralka grškega milijonarja Triandafilaca, kar tudi priča o njeni muhavosti. — Poroki naj bi prisostvovali po nevestini želji samo njeni tovariši in tovarišice, nastopajoči v reviji. Toda vest o nočni poroki se je raznesla po gledališču in v njem je ostalo več sto radovednežev, ki se niso dali odpraviti, dokler niso videli še druge predstave. Poročna gostinja je bila v nočnem lokalu, kamor so bili povabljeni poleg pravoslavnega svečenika, ki je opravil na gledališkem odru poročne obrede, tudi vsi člani igralske družine. — Ko mu je bilo 8 let, so ga potegnili napol mrtvega iz vode in ga rešili. Trikrat je treščilo vanj, pa je ostal po čudnem naključju živ. Nekoč ga je v rudniku zasulo, pa je odnesel le lažje poškodbe. Pozneje je padel z visokega mostu in s strne skale, pa se mu obakrat ni nič zgodilo. Ko je bil pri vojakih, je eksplodiral top, izbil mu je eno oko in odtrgal roko. Pozneje ga je zasula debela plast zemlje, pa so ga še pravočasno odkopali. Nekoč je padel s konja, noge so mu obitčale v stremenih in konj ga je vlekel daleč za seboj. Druga podobna nesreča ga je doletela, ko ga je pohlodil konj ter mu zlomil tri rebra in ključnico. Nekoč se je vozil s sanmi, pa so se prevrtnile in obležal je težko poškodovan. Ko mu je bilo 80 let, je imel hudo pljučnico, pa jo je srečno prebolel. Čez eno leto ga je zadela kap, kmalu potem je bil pa povozen. Lansko zimo ga je povozil avtomobil, odnesel je težke poškodbe, pa je vendar ostal živ.

Šestnajstkrat ušel smrti

Življenje ni bilo noben ekdorado H. Schaferju, čeprav živi v Eldoradu v ameriški državi Jowa. Mož je pa imel v življenju neverjetno srečo tako, da je znan v domačem kraju kot nesmrten. Star je že 83 let in v svojem dolgem življenju je 16 krat ušel gotovi smrti. — Ko mu je bilo 8 let, so ga potegnili napol mrtvega iz vode in ga rešili. Trikrat je treščilo vanj, pa je ostal po čudnem naključju živ. Nekoč ga je v rudniku zasulo, pa je odnesel le lažje poškodbe. Pozneje je padel z visokega mostu in s strne skale, pa se mu obakrat ni nič zgodilo. Ko je bil pri vojakih, je eksplodiral top, izbil mu je eno oko in odtrgal roko. Pozneje ga je zasula debela plast zemlje, pa so ga še pravočasno odkopali. Nekoč je padel s konja, noge so mu obitčale v stremenih in konj ga je vlekel daleč za seboj. Druga podobna nesreča ga je doletela, ko ga je pohlodil konj ter mu zlomil tri rebra in ključnico. Nekoč se je vozil s sanmi, pa so se prevrtnile in obležal je težko poškodovan. Ko mu je bilo 80 let, je imel hudo pljučnico, pa jo je srečno prebolel. Čez eno leto ga je zadela kap, kmalu potem je bil pa povozen. Lansko zimo ga je povozil avtomobil, odnesel je težke poškodbe, pa je vendar ostal živ.

Osmešeni kavalirji

Priljubljena filmska igralka Marlene Dietrich, ki preživlja letos počitnice na francoski rivieri, je nekega dne zvedela, da so se trije njeni kolegi v družbi bahali s svojo močjo in junatštvom ter se posmehovali ženskam. Skenila je osvetili se jim za krivično sodbo o ženskah. Domenila se je z njimi, da se sestanejo na samem v gozdu v okolici Antibes. Trije moderni mušketirji so bili seveda navdušeni za sestanek s slavno filmsko igralko in točno ob določenem času so prišli v gozd. Komaj so se pa ustavili na določenem kraju, so zaslišali strel in takoj za njim obupno klicanje na pomoč. Še predno so se prav zavedli, kaj se je zgodilo, je skočilo iz gošče več moških z revolverji v rokah in v naslednjem hipu so bili elegantni kavalirji obkoljeni. Hočeš nečeš so morali dvigniti roke, napadalci so jih hitro slekli in oropali. Pustili so jim samo spodnje hlače. Tako so se morali gospodje vrniti v svoje hotele. — Zvečer, ko so se sestali z dražestno Marleno, jim je slednja očitala, da niso prišli na sestanek, obenem jim je pa predstavila več gosposičen v moški obleki, ki so bile čudovito podobne banditom iz gozda. Napadeni kavalirji so seveda ostmeli, saj se jim je takoj zdelo, da tu nekaj ni v redu. Ko jim je pa Marlena pokazala še fotografijo, na kateri so videli, kako stoje osmešeni, slečeni do nagega in vsi prestrašeni, so spoznali, da se jim je iznajdljiva filmska igralka za njihovo sodbo o ženskah šteno osvetila.

Robinzoni v polarnih krajih

Z ruskim ledolomilcem »Čeljuskin« je krenila daleč tja gori na sever na Wranglov otok ekspedicija, ki bo v večnem snegu in ledu prezimovala, da prouči Wranglov otok iz meteorološkega in zemljepisnega vidika. V ekspediciji so meteorologi, en biolog, en strokovnjak za kožuhojino, en zdravnik, en geolog, en ihtolog, en geodet, en mehanik in en radiotehnik in še nekaj članov, ki pa nimajo strogo določenih funkcij. V ekspediciji je tudi pet žensk, ena celo z otrokom. S seboj so vzeli radio postajo, akumulatorske baterije za električno razsvetljavo, velik šotor in zalogo živil za tri leta. — Ekspedicijo čakajo važne znanstvene in gospodarske naloge. Morala bo izdelati geološko karto Wranglovega otoka, točno izmeriti otok in organizirati sistematično rejo polarnih lisic. Farma polarnih lisic bo organizirana tako, da bo dajala vsako leto najmanj 300 dragocenih lisicjih kožuhov. Ekspedicija hoče ujeti tudi več belih medvedov. S seboj je vzela prevajalca eskimskega jezika in razne učne pripomočke. Ekspedicija namerava sistematično pobijati nepismenost med Eskimi, ki jih je na Wranglovem otoku 64.

Iz Metlike

— veličasten pogreb pokojnega našega sreskega načelnika Ernesta Karlararisa je dokazal, kako velike simpatije in spoštovanje je pokojnik užival v Beli Krajini in zlasti v metliškem srezu. Poleg županov občine našega sreza je pogrebu prisostvovala skoraj vsa Metlika z uradnimstvom, trgovci, obrtniki in ostalimi meščani. Tudi gasilci so bili zastopani v izredno častnem številu, kakor doslej še nikdar ne, ker jih je bilo nad 200. Od pokojnika se je poslovilo več govornikov, ki so poudarjali njegove zaslugе v kratkem času delovanja med nami. Naj mu bo lahka zemlja našega sv. Roka! — Premestitev. Naš poštni uravnik g. Janko Alič je bil na lastno prošnjo premeščen v Ljubljano k poštni direkciji. Za pošto upraviteljico v Metliki je imenovana gospa Gorjančeva. — Zeganje pri Treh farah je bilo prav zadovoljivo obiskano, pa smo opazili tudi več gostov iz Ljubljane. Posebno kmečkega prebivalstva je prišlo mnogo, ker je ta božja pot pač ena najbolj znanih v naših krajih. Jančevkov in vina je bilo precej, nekaj pa so naredili prometa tudi Dalmatinci s krošnjami krog vratu, ki jih rotnikjer ne manjka. Seveda so od vseh vetrov prišli tudi berači, ker dobro vedo, da so na take dneve mošnjički naših domačinov širokogrudnejši kot navadno, četudi niti sami nimajo skoraj ničesar. — Letoviščarjev imamo še vedno precej v Beli Krajini, kar ni niti čudno, ker je pač jesen še najbolj mikavna zaradi bližajoče se trgovine in nepretrgane vročine, ki je sicer pri nas skoraj vedno. Kolpa je še vedno prijetna za kopanje. Domačini se že sedaj pripravljajo na jesenski izlet na trgatve, ki ga priredi društvo »Bela Krajina« z našim Tujsko prometnim društvom in ljubljansko Zvezo za tujski promet. — Za občinske volitve je pri nas zelo živahno zanimanje. Nekateri, ki so se veselili, da bodo kar takoj, ne bodo prišli na svojo račun. Na zasedanju banovinskega sveta dne 4. septembra bo ravno ena najvažnejših točk sklepanje o uredbi in sestavi kandidatskih list in sploh o vsem potrebnem za občinske volitve. Trezni naši veljaki ne priporočajo prevelike naglice, ki nikjer ni dobra, dočim bo v doglednem času možno sestaviti liste z imeni, ki nam bodo jamčila za uspešno delo in napredek posameznih občin. — Naših branjev ne razlikujejo v Ljubljani, kjer prav radi tude, sosedne Hrvatice zaradi močno podobne obleke trdijo, da so iz naših krajev, misleč, da bo tako kupčija boljša in uspešnejša. Belokranjci se od Hrvatice razlikuje predvsem po načinu, kako si veže ruto. Hrvatice si namreč vežejo ruto zadaj na temenu glave, dočim Belokranjci, kakor vse ostale slovenske žene, pod vratom. Po tem se tudi najlažje spozna, odkod so prodajalke. Nam je sicer vseeno, kdo prodaja, imamo le slabe izkušnje, ker so lani prodajale Hrvatice na ljubljanskem živilskem trgu prav slabo grozdje pod imenom belokranjskega, četudi pri nas tako slabega skoraj nimamo, pa tudi boljšega je redko kateri gospodarji prodajajo. Že enkrat sročena misel o ustanovitvi belokranjske tržne lope v Ljubljani bi bila potrebna premisleka.

Klišeeje
vseh vrst enobarone in večbarone izdeluje klišarna
Ljubljana
Jugografika
Sv. Petra nasip
Šte. 23
Telefon 2490

SLUŽBE
MLAJŠA GOSPA
išče zaposlenja na velesojmu.
— Ponudbe na upravo »Slov. Naroda« pod »Zgovorna 3403«.

MLAJŠA GOSPODIČNA
vešča vseh del, išče službo.
— Stor. Krapina, Popovec. 3434

BOLJSO DEKLICO
za hišna dela iščem. — Lukič, Virje, Hrvatska. 3433

STANOVANJA
DIJAKSKA STANOVANJA
oglašuje v »Slovenskem Narodcu«. Beseda samo Din 0.50.

250.— DIN MESEČNO
stanovanje 2 sob, kuhinje in pritliklin oddam takoj. — Naslov v upravi »Slovenskega Naroda«. 3364

ZA DIJAKA
iščem stanovanje. — Ponudbe: Andersch, Muraka Sobota. 3437

DVE DIJAKINI
sprejem v popolno oskrbo v bližini gimnazije na Poljanah. Dobra domača hrana, zdravo in zračno stanovanje ter strogo nadzorstvo. — Naslov v upravi »Slov. Naroda«. 3393

DIJAKA
nižješolca sprejme z vso oskrbo boljša družina k sinu četrtolcu. Soba solčna. — Naslov v upravi »Slovenskega Naroda«. 3439

DOUK
STROJEPIŠNI POUK
Večerni tečaj za začetnike in izveščance. Vpisovanje dnevno od 6. do 1/8. ure zvečer. Začetek 5. septembra. — Šolnina znižana. — Christof učni zavod, Ljubljana, Domobranska cesta št. 15. 3441

PRODAMI
JADODE-SADIKE
100 komadov Din 30.— prodaja Ribič, Slov. Bistrica. 3436

PRODAMI
parni stroj 75 ks, dinamno stroj, in dva fujerska voza. — Zdravilišče Rogaška Slatina. 3438

NEPREMIČNINE
AKO PRODAJAŠ ALI KUPIŠ NEPREMIČNINO
oglašuj v »Slovenskem Narodcu«. — Beseda samo Din 0.50. 3440

HISICO-VELO
proda Lavrič, Mengeš 135. 3435

DAVNO
JUTRI V PETERK
VSI NA RIBJI TRG!
Velike množine morskih rib po nizkih cenah. 3442

Modna konfekcija
Najboljši nakup
A. PRESKER, LJUBLJANA, Sv. Petra cesta 14. 11/7

VINO ČEZ ULICO:
štajersko belo 1 Din 6.—
Namizno belo 1 » 7.—
Bizeljsko rdeče 1 » 8.—
Cviček 1 » 8.—
Portugalska štaj. 1 » 9.—
Rizling Ia 1 » 9.—
Burgundec beli 1 » 10.—
Jabolčnik sladki 1 » 4.—
Zganje:
Tropinovec pristni 1 Din 20.—
Slivovka pristna, stara 1 » 24.—
Rum, fini, čajni 1 » 24.—
Brinjevec 1 » 32.—
kakor tudi razna desertna vina, prvovrstne likerje po konkurenčni ceni tudi ter se priporoča. — »Buffet« pri Jeraju, Ljubljana, Sv. Petra cesta 38. 3394

KUPIM
ZELEZNO STRUŽNICO
dobro ohranjeno, kupim. — Naslov v upravi »Slov. Naroda«. 3425

TRISOBNO STANOVANJE
v II. nadstropju, Slomškova ulica se takoj odda. — Več pri karnoseku A. Vodniku pri Glavnem kolodvoru v Ljubljani.